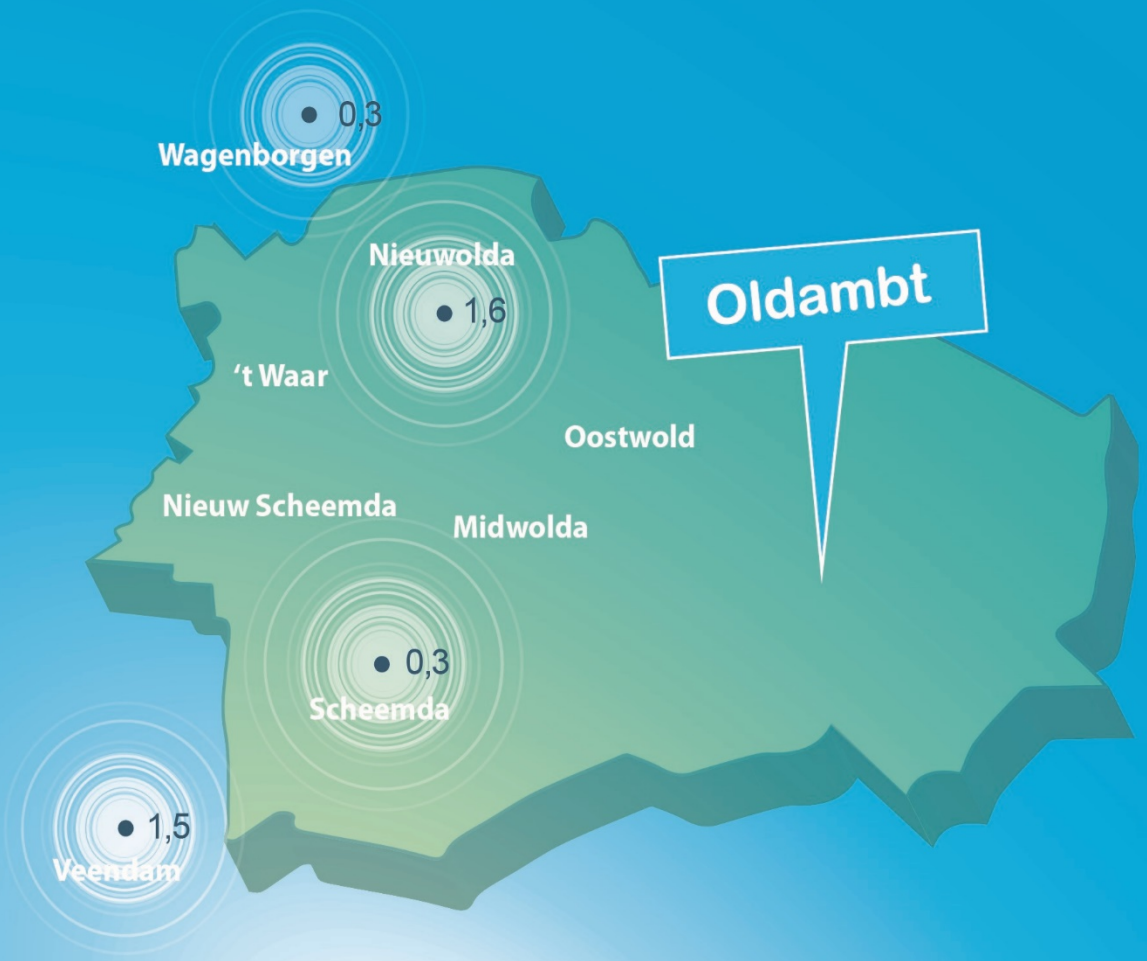
Plan van Aanpak

Versterking Oldambt

2021-2022

gemeente Oldambt

Datum: 18 augustus 2021
Versie: 1.0 (definitief)

Inhoud

1. VOORWOORD EN SAMENVATTING 3

2. STAND VAN ZAKEN VERSTERKINGSOPGAVE OLDAMBT 6

INLEIDING 6
STAND VAN ZAKEN MEDIO 2021 6
BESTUURLIJKE AFSPRAKEN VERSTERKING: SITUATIE OLDAMBT 7
AFSPRAKEN 2020 EN RESULTATEN TOT 1 JUNI 2021 8
VOORTGANG SPECIALE PROGRAMMA'S 10

3. UITVOERING VERSTERKING OLDAMBT 2021-2022 12

DOELSTELLINGEN EN RESULTATEN 12
VERSTERKING 2021-2022 14
VERSTERKING IN UITVOERING 16
MEERJARENBEELD VERSTERKING OLDAMBT 19
RAPPORTAGE EN MONITORING 19

4. COMMUNICATIE 20

INLEIDING 20
TERUGBLIK 20
VOORUITBLIK 21
UITGANGSPUNTEN 21
ROLLEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN 21
COMMUNICATIEMIDDELEN 22

5. ONTWIKKELINGEN VERSTERKING 23

BESTUURLIJKE AFSPRAKEN 6 NOVEMBER 2020 23
WETSVOORSTEL WIJZIGING TIJDELIJKE WET GRONINGEN 25
NIEUWSTE INZICHTEN IN DE VERSTERKINGSOPGAVE 25
TYPOLOGIEAANPAK 26

6. UITGANGSPUNTEN VERSTERKINGSOPGAVE OLDAMBT 27

MEERJAREN VERSTERKINGSPLAN (MJVP) 27
CAPACITEITSVERDELING VERSTERKING 28

7. VERSTERKINGSOPGAVE IN OLDAMBT IN BREDER PERSPECTIEF 30

SCHADEPROBLEMATIEK IN OLDAMBT 30
SOCIAAL-MAATSCHAPPELIJKE INZET 31
BIJZONDERE EN SCHRIJNENDE SITUATIES 31
SPECIALE PROGRAMMA'S 32
REGELINGEN 34

BIJLAGE 1: VOORTGANG EN PLANNING VERSTERKING PER DORP 35

BIJLAGE 2: FOLDER VOOR INWONERS 41

BIJLAGE 3: DEFINITIES EN AFKORTINGEN 47

BIJLAGE 4: VERSTERKINGSPROCES NCG 49

1. Voorwoord en samenvatting

Voor u ligt het ‘Plan van Aanpak Versterking Oldambt 2021-2022’. In dit plan staat de planning voor het opnemen, beoordelen en versterken van woningen en andere gebouwen in onze gemeente. Daarnaast leest u hoe het er nu voor staat met het versterkingsprogramma en wat er in de afgelopen tijd is gebeurd. Dit plan is opgesteld door de lokale stuurgroep, waarin gemeente Oldambt en Nationaal Coördinator Groningen (NCG) samenwerken. Ook hebben we bij het opstellen van dit plan samengewerkt met de andere aardbevingsgemeenten in Groningen. Het plan van aanpak wordt, na een toets door Staatstoezicht op de Mijnen (SodM), vastgesteld door de gemeenteraad van Oldambt en vervolgens uitgevoerd door NCG.

Veiligheid en perspectief voor onze inwoners
De gevolgen van de gaswinning en de aardbevingen in Groningen zijn ook merkbaar in de gemeente Oldambt. We willen graag een aardbevingsbestendige gemeente zijn, waarin de gevolgen van de gaswinning beperkt blijven. Daarom werken samen met Nationaal Coördinator Groningen (NCG) aan de versterking van woningen en andere gebouwen. Ook ondersteunen we inwoners die te maken hebben met schade aan hun pand en de impact die dit soms heeft op de mensen die er wonen. Uitgangspunt is en blijft dat iedereen in Oldambt veilig moet kunnen wonen, werken en naar school gaan. We zijn in dat kader positief over de ontwikkelingen van het afgelopen jaar. De afbouw van de gaswinning zorgt ervoor dat de risico’s kleiner worden en de veiligheid verbetert. Experts verwachten dat daardoor minder of zelfs geen versterking meer nodig is. Om het vervolg van de versterkingsoperatie goed te organiseren, hebben we als aardbevingsgemeenten op 6 november 2020 afspraken gemaakt met de provincie en de rijksoverheid.

Bestuurlijke afspraken over versterking en woningverbetering
De bestuurlijke afspraken gelden met name voor de adressen die in het versterkingsprogramma van NCG zitten. Alle eerder gemaakte afspraken over de versterking blijven gelden. Bestaande versterkingsadviezen kunnen gewoon worden uitgevoerd, maar eigenaren kunnen ook kiezen voor een herbeoordeling. Bij een herbeoordeling wordt rekening gehouden met de afbouw van de gaswinning, waardoor naar verwachting geen of minder ingrijpende versterking nodig is. Als eigenaren kiezen voor een herbeoordeling, kunnen zij een vergoeding krijgen om hun woning te verbeteren en verduurzamen. Woningen en gebouwen die minder ver in het versterkingsproces zitten, worden in de komende jaren nog beoordeeld op veiligheid. Ook deze eigenaren hebben recht op een vergoeding. Voor alle gebouwen die in het versterkingsprogramma van NCG zitten, geldt dat de kosten voor de uitvoering van het versterkingsadvies voor rekening zijn van NCG. De bestuurlijke afspraken gelden ook voor woningeigenaren die niet in het versterkingsprogramma van NCG zitten. In Oldambt gaat het om alle overige woningen in de versterkingsdorpen Nieuwolda, Nieuw Scheemda, ‘t Waar, Midwolda, Oostwold en Scheemda. De eigenaren van deze woningen kunnen een subsidie aanvragen voor het verbeteren of verduurzamen van hun woning.

Nieuwste inzichten
In de bestuurlijke afspraken is vastgelegd dat de nieuwste inzichten worden gebruikt bij het beoordelen van de aardbevingsbestendigheid van een woning. Deskundigen verwachten dat door het afbouwen en stoppen van de gaswinning in 2022, de kans op zware aardbevingen afneemt. Daardoor is er waarschijnlijk minder of geen versterking meer nodig. Dit geldt zeker voor Oldambt, omdat we aan de rand van het gaswinningsgebied liggen. Belangrijk om te noemen is dat álle huizen die in het versterkingsprogramma van NCG zitten worden opgenomen en beoordeeld. Dat gebeurt vanaf de zomer zoveel mogelijk met de nieuw ontwikkelde Typologieaanpak.

Terugblik en stand van zaken
Het vorige plan van aanpak is in april 2020 vastgesteld door de gemeenteraad. In dit plan stonden 200 nieuwe adressen, waardoor het totaal aantal adressen groeide naar 485. In de afgelopen anderhalf is een groot deel van dit plan uitgevoerd en zijn in totaal 264 woningen opgenomen en 103 woningen beoordeeld. Het gaat hierbij vooral om woningen in Nieuwolda, ’t Waar en Nieuw Scheemda. Uit de beoordelingen blijkt dat de meeste huizen ook daadwerkelijk versterkt moeten worden. Soms met

lichte maatregelen, maar in een aantal gevallen is ook sprake van forse versterking. Voor drie adressen blijkt na beoordeling dat versterking niet nodig is.

Door beperkte capaciteit én door de impact van corona is door NCG aangegeven dat men meer tijd nodig heeft om de gestelde doelen te behalen. Niet alle geplande versterkingsadviezen zijn voor 1 juli 2021 opgeleverd. Daarnaast hebben de gewijzigde omstandigheden (de afbouw van de gaswinning) en de bestuurlijke afspraken een belangrijke rol gespeeld in de opgave. Daarom hebben we nu pas een nieuw plan van aanpak opgesteld.

Plannen 2021-2022
In dit plan beschrijven we de doelen en de belangrijkste aandachtspunten voor de komende anderhalf jaar. Ook nu geldt dat de beschikbare capaciteit een knelpunt vormt, vooral in de uitvoering. Belangrijk om te vermelden is dat er geen nieuwe adressen voor Oldambt uit de nieuwe risicoanalyses zijn gekomen. Wel hebben we op basis van eigen inzichten vijftien woningen in Nieuwolda aan het versterkingsprogramma toegevoegd. Het gaat hierbij om woningen in dezelfde wijk en van hetzelfde type als woningen die al in het versterkingsprogramma zitten. Op basis van gemaakte afspraken zijn deze woningen door NCG aan de opgave toegevoegd. In totaal hebben we nu dus 500 woningen in de versterkingsopgave in Oldambt.

We gaan ervan uit dat de woningen die nog geen opname hebben gehad, in de komende anderhalf jaar worden opgenomen en zo mogelijk ook worden beoordeeld. De verwachting is dat het grootste deel van deze woningen niet of nauwelijks versterking nodig heeft en op norm wordt verklaard op basis van de nieuwste inzichten. Het gaat hierbij met name om woningen in Oostwold, Midwolda en Scheemda. Verder maakt NCG de komende periode de slag naar uitvoering. Dat betekent dat voor een deel van de woningen waar nu een versterkingsadvies voor is, een uitvoeringsplan wordt opgesteld. Verwachting is dat in 2022 de eerste woningen daadwerkelijk versterkt worden. Samen met NCG zetten we ons in om tempo in dit proces te krijgen en om de uitvoering van de plannen zo goed mogelijk te organiseren.

Meerjaren Versterkingsplan
Samen met NCG en andere aardbevingsgemeenten hebben we in de afgelopen maanden gewerkt aan een meerjaren versterkingsplan (MJVP) voor de hele aardbevingsregio. Het doel van het MJVP is om beter te kunnen sturen op de uitvoering van het versterkingsprogramma en om bewoners meer inzicht te bieden in de planning en mogelijke doorlooptijden. Het MJVP wordt tegelijk opgesteld met de lokale plannen van aanpak van de aardbevingsgemeenten en vormt de basis voor het gemeentelijke meerjaren versterkingsbeeld. Op basis van de laatste versie van het MJVP (augustus 2021) is het lokale meerjarenbeeld dat we in Oldambt begin 2023 klaar zijn met het proces van opnames en beoordelingen en medio 2025 met de uitvoering van de versterking zelf. We verwachten echter zelf dat we in Oldambt eerder klaar zijn met het versterkingsproces. Belangrijkste reden hiervoor is dat door het toepassen van de nieuwste inzichten de inschatting is dat een groot deel van de woningen niet meer versterkt hoeft te worden. Wel is het belangrijk om hierbij de kanttekening te plaatsen dat de versterkingsoperatie tot nu toe met veel onzekerheden en wijzigingen is omgeven. Nieuwe ontwikkelingen kunnen leiden tot wijzigingen in de genoemde inschattingen. Daarom worden het MJVP en het lokale meerjarenbeeld voor Oldambt regelmatig geactualiseerd.

Aardbevingsopgave in breder perspectief
De versterkingsopgave in Oldambt is in verhouding redelijk klein. Toch heeft het vaak veel impact op de mensen die ermee te maken krijgen. Voor ons wordt steeds duidelijker waar versterking daadwerkelijk gaat spelen en welke gevolgen dat heeft voor de dorpen. Maar ook welke vraagstukken dat met zich meebrengt (bijvoorbeeld rondom tijdelijke huisvesting). En welke kansen er liggen voor het verbeteren en verduurzamen van woningen of de ontwikkeling van het gebied. Naast de versterking speelt ook schade een grote rol. In 2020 is een flinke groei te zien in het aantal schademeldingen bij het IMG vanuit Oldambt. Op 31 december 2019 stond de teller op 2545 schademeldingen. Een jaar later is dat aantal gestegen naar 8672. Het gaat hierbij vooral om kleine schades die vrij snel worden afgehandeld. Maar er zijn ook situaties met forse problematiek die veel invloed heeft op de bewoners. Daarbij zien we dat schade-afhandeling en versterking niet altijd goed

samen komen en dat zaken tussen wal en schip raken. Ook zien we de problematiek aan de oostkant van onze gemeente, die buiten het zogeheten effectgebied valt. Hier worden schades vaak niet vergoed en zorgen uitzonderingen voor veel onduidelijkheid. Het probleem van grensgebied zijn zien we ook terug in de diverse regelingen voor het aardbevingsgebied. De verschillende grenzen die gelden voor de regelingen lopen dwars door onze gemeente. Dit levert veel vragen en onduidelijkheden op. We zien in het afgelopen jaar dan ook een flinke stijging van het aantal hulpvragen aan de gemeente. Mede hierdoor zijn we in het afgelopen jaar gestart met extra inzet op sociaal-maatschappelijk terrein.

Leeswijzer
In dit plan van aanpak leest u eerst de belangrijkste informatie: de stand van zaken in Oldambt in hoofdstuk 2 en de planning voor de komende anderhalf jaar in hoofdstuk 3. Ook beschrijven we in dit hoofdstuk het lokale meerjarenbeeld. In hoofdstuk 4 gaan we in op de communicatie met bewoners. Daarna volgen drie hoofdstukken met achtergrondinformatie: de belangrijkste ontwikkelingen in het versterkingsprogramma leest u in hoofdstuk 5, de uitgangspunten van de versterking in Oldambt in hoofdstuk 6 en de versterkingsopgave in breder perspectief in hoofdstuk 7. In de bijlagen vindt u een gedetailleerde planning per dorp, een overzicht van de regelingen voor het aardbevingsgebied, een begrippenlijst en een beschrijving van het versterkingsproces.

Bent u als lezer niet zo thuis in het aardbevingsdossier? Dan is het wellicht handig om eerst de achtergrondinformatie uit de hoofdstukken 5, 6 en 7 te lezen. De vaktermen en afkortingen worden allemaal uitgelegd in bijlage 3. De meeste vaktermen in dit plan zijn met een hoofdletter geschreven, zodat u weet dat u de betekenis ervan kunt opzoeken in de begrippenlijst.

Tot slot
De versterkingsoperatie in Oldambt is door alle ontwikkelingen en veranderingen behoorlijk ingewikkeld. Toch zijn we van mening dat we stappen zetten in de goede richting. Stappen om ervoor te zorgen dat iedereen in onze gemeente en provincie net zo veilig kan leven als iemand die ergens anders in Nederland woont. Het stopzetten van de gaswinning draagt hier enorm aan bij. Ik ben blij met de nieuwe afspraken waarmee we een vervolg kunnen geven aan de versterking én inwoners in staat stellen om te investeren in hun woning. Tegelijk liggen er nog grote uitdagingen voor ons. Uitdagingen om de versterkingsopgave in onze gemeente richting uitvoering te organiseren. En zeker ook uitdagingen in het oplossen van problemen op het gebied van schade-afhandeling, de verbinding met de versterking en de schrijnende situaties die zich voordoen.

Als gemeente hebben we een belangrijke rol in de versterkingsopgave. De aanpak daarvan hebben we in dit plan vastgelegd. Tegelijk zijn de uitdagingen en problemen in het aardbevingsdossier groter en complexer en hebben we als gemeente hier niet altijd direct invloed op. Wel willen we naast onze inwoners staan, ze waar mogelijk helpen en onze rol waar mogelijk gebruiken om samen met andere partijen stappen te zetten.

Namens de lokale stuurgroep,

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester gemeente Oldambt

2. Stand van zaken versterkingsopgave Oldambt

In dit hoofdstuk beschrijven we de stand van zaken van de versterkingsopgave in Oldambt. Ook gaan we in op de doelen die we in het vorige plan van aanpak hebben beschreven en geven we aan in hoeverre we die doelen hebben behaald. Verder geven we een toelichting op een aantal bijzondere programma's.

Inleiding

Onze gemeente ligt aan de rand van het aardbevingsgebied. Eind 2018 zijn we officieel een aardbevingsgemeente geworden, nadat de zogenaamde 0,2-contour in de contourenkaart van het KNMI is losgelaten. Het vraagstuk rond schade en veiligheid in Oldambt is complex. Schade is door de hele gemeente zichtbaar, maar het is niet altijd duidelijk of de gaswinning hiervan de oorzaak is. Uit de nieuwe versterkingsaanpak, die eind 2018 van start ging, kwam naar voren dat er in Oldambt ook woningen en gebouwen staan met een (licht) verhoogd risicoprofiel. Dit betekent dat ze moeten worden opgenomen en beoordeeld om te bepalen of ze versterkt moeten worden.

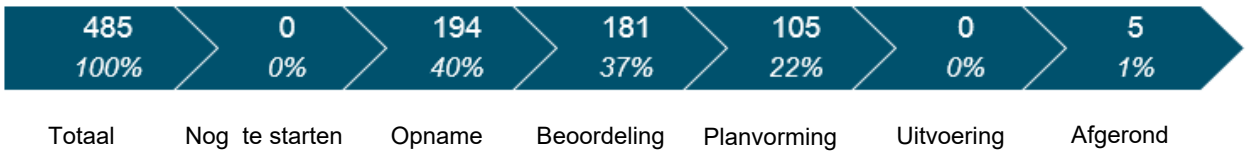
Begin 2019 hebben we het eerste plan van aanpak opgesteld. In dit plan stonden 285 adressen met een (licht) verhoogd risicoprofiel. Halverwege 2019 is gestart met de opname van de eerste woningen. En eind 2019 is de opdracht uitgezet om de rest van de woningen op te nemen. In 2020 hebben we in het tweede plan van aanpak 200 woningen toegevoegd aan het versterkingsprogramma. In totaal bevat de versterkingsoperatie in Oldambt 485 adressen in het noordwestelijke deel van de gemeente.

Stand van zaken medio 2021

In april 2020 is het tweede plan van aanpak vastgesteld door de gemeenteraad. In de afgelopen anderhalf jaar is een groot deel van dit plan uitgevoerd. In totaal zijn 264 woningen opgenomen en 103 woningen beoordeeld. Het gaat hierbij vooral om woningen uit Nieuwolda, 't Waar en Nieuw Scheemda. Uit de beoordelingen blijkt dat de meeste woningen ook daadwerkelijk versterkt moeten worden. Soms met lichte maatregelen, maar er is ook sprake van forse versterking. Tot nu toe zijn er drie adressen op norm. Deze adressen hoeven dus niet versterkt te worden.

Hieronder staat een overzicht van de cijfers op 31 mei 2021. Deze cijfers komen uit de voortgangsrapportage die we maandelijks van NCG ontvangen. Onder de figuur geven we hier een korte toelichting op.

Verdeling werkvoorraad (adressen) over de versterkingsfasen op 31 mei 2021 voor de gemeente Oldambt

Toelichting versterkingsfasen

- Totale werkvoorraad: de 485 adressen die in het versterkingsprogramma zitten.
- Opname: 194 adressen waarvoor de opname nog moet starten. Dit zijn vooral adressen in Midwolda, Oostwold en Scheemda (134 adressen). Bij de andere adressen is nog geen opname gedaan omdat NCG hier geen contact heeft kunnen krijgen, omdat eigenaren hebben aangegeven niet mee te willen doen aan het versterkingsprogramma of omdat eigenaren de opname hebben uitgesteld (bijvoorbeeld vanwege corona).

- Beoordeling: 181 adressen die opgenomen zijn en waar het proces van beoordeling loopt. De inzet was om deze beoordelingen voor 1 juli 2021 af te ronden. Voor een (aanzienlijk) deel gaat dit niet lukken en wordt het versterkingsadvies na de zomer verwacht.
- Planvorming: 105 adressen waarvoor het versterkingsadvies klaar is en waar de planvorming kan starten. Voor een klein deel is de planvorming inmiddels gestart.
- Afgerond: 5 adressen die qua versterking afgerond zijn. Het gaat hier om een technisch/administratieve afronding (1 adres is door NAM in het verleden aangepakt en de andere adressen zijn op eigen initiatief gesloopt). De 3 eerder genoemde adressen die op norm zijn, zijn hierin nog niet verwerkt.

In de onderstaande tabel staat het overzicht van de stand van zaken per dorp[1]. In bijlage 1 geven we een uitgebreide beschrijving van de versterking per dorp (voortgang en planning).

	Nog niet gestart	Opname uitvoeren[2]	Beoorde-ling opstellen	Plan-vorming voor-bereiden	Uitvoerings-plan opstellen	Uitvoering	Afgerond	Totaal
Nieuwolda	0	37	129	46	7	0	4	223
Nieuw Scheemda	0	14	37	20	3	0	1	75
't Waar	0	3	14	17	3	0	0	37
Oostwold	55	0	5	0	2	0	0	62
Midwolda	67	1	0	0	4	0	0	72
Scheemda	12	0	1	1	2	0	0	16
Totaal	**134**	**55**	**186**	**84**	**21**	**0**	**5**	**485**

Bestuurlijke afspraken versterking: situatie Oldambt

De bestuurlijke afspraken, die eind vorig jaar gemaakt zijn, hebben de nodige impact op het verdere verloop van de versterkingsopgave. In hoofdstuk 5 lichten we de inhoud van de afspraken verder toe. Hieronder is kort de situatie geschetst voor Oldambt. In de tabel staat een overzicht van de adressen per dorp en per blok.

Blok A: het versterkingsadvies is (bijna) klaar

In blok A zitten 134 adressen, met name uit Nieuwolda, 't Waar en Nieuw Scheemda. Voor deze adressen was het versterkingsadvies ten tijde van de bestuurlijke afspraken klaar of bijna klaar. De adressen uit de Praktijkaanpak en Versterking Bijzondere Situaties vallen ook in blok A. De eigenaren uit dit blok hebben de keuze tussen versterking volgens het advies óf een herbeoordeling en een vergoeding van 30.000 euro. Brieven hierover zijn voor 1 januari 2021 verstuurd met de toezegging dat iedereen voor 1 juli 2021 een versterkingsadvies zou krijgen. NCG heeft in juni geconstateerd dat voor een aantal adressen de datum van 1 juli niet haalbaar was. Die adressen hebben van NCG een brief gekregen met daarin de mededeling dat het versterkingsadvies later opgeleverd wordt. De verwachting is dat het grootse deel hiervan snel in of na de zomer alsnog een versterkingsadvies krijgt. Voor een aantal adressen is het opstellen van het versterkingsadvies vertraagd. Deze adviezen zijn komend najaar, uiterlijk eind 2021 beschikbaar. NCG is begin juli gestart met de herbeoordelingsgesprekken. Als eigenaren kiezen voor een herbeoordeling, kunnen ze de vergoeding van 30.000 euro na het herbeoordelingsbesluit van NCG aanvragen bij SNN.

[1] De cijfers zijn gebaseerd op het bronbestand van NCG (1 juni 2021). We zien hier wel een kleine afwijking van de cijfers uit de maandelijkse voortgangsrapportage. Daarnaast hebben we de adressen die meedoen aan de praktijkaanpak (5 adressen) verplaatst naar de fase 'uitvoeringsplan opstellen' (in het bronbestand staan deze adressen nog onder 'opname uitvoeren').

[2] Dit zijn adressen waar NCG geen contact mee heeft kunnen krijgen, waar eigenaren hebben aangegeven niet mee te willen doen aan het versterkingsprogramma of waar eigenaren de opname hebben uitgesteld (bijvoorbeeld vanwege corona).

Blok B: maatwerk
In blok B zitten 216 adressen die ten tijde van de bestuurlijke afspraken nog geen versterkingsadvies hadden, maar die door de gemeente zijn aangewezen voor maatwerk. Het doel van dit maatwerk is om nieuwe verschillen in buurten en dorpen te voorkomen. Het gaat in Oldambt om de adressen in Nieuwolda, 't Waar en Nieuw Scheemda die niet in blok A vallen, maar die al wel in opdracht gegeven waren voor opname en beoordeling. Daarnaast zijn er 6 adressen uit Oostwold (5 adressen) en Scheemda (1 adres) opgenomen in blok B, omdat deze adressen al ver in het proces van opname en beoordeling zaten, maar net niet ver genoeg om in blok A te vallen. Alle adressen in dit blok worden beoordeeld met de nieuwste inzichten en komen in aanmerking voor een vergoeding van 30.000 euro. Eigenaren hebben eind februari een eerste brief ontvangen en eind juni een vervolgbrief. In die laatste brief is aangegeven dat er naar onze mening geen onuitlegbare verschillen ontstaan in de versterkingsaanpak van vergelijkbare woningen in de buurt. Daarom bieden we geen keuze voor een aanvullend pakket (versterkings)maatregelen in plaats van de 30.000 euro. Wel bestaat de mogelijkheid om als gemeente in uitzonderingssituaties nog aanvullende (versterkings)maatregelen voor te stellen. De vergoeding is vanaf komend najaar aan te vragen bij SNN als de subsidieregeling hiervoor klaar is. De regeling wordt op dit moment opgesteld door de aardbevingsgemeenten, omdat afgesproken is dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor deze regeling.

Blok C: versterkingsproces moet nog starten
In blok C zitten 135 adressen zonder versterkingsadvies. Hier moet het opnameproces nog starten. Het gaat hierbij om de overige adressen in Midwolda, Oostwold en Scheemda. Deze woningen worden beoordeeld met de nieuwste inzichten en komen in aanmerking voor een vergoeding van 17.000 euro. Eigenaren hebben hier in april 2021 een brief over ontvangen. De subsidieregeling is sinds 1 juni opengesteld en kan via SNN worden aangevraagd.

	Blok A	Blok B	Blok C	Totaal
Nieuwolda	73	150	0	223
Nieuw Scheemda	30	45	0	75
't Waar	22	15	0	37
Oostwold	2	5	55	62
Midwolda	4	0	68	72
Scheemda	3	1	12	16
Totaal	**134**	**216**	**135**	**485**

Afspraken 2020 en resultaten tot 1 juni 2021
In het plan van aanpak voor 2020 staan de volgende afspraken:

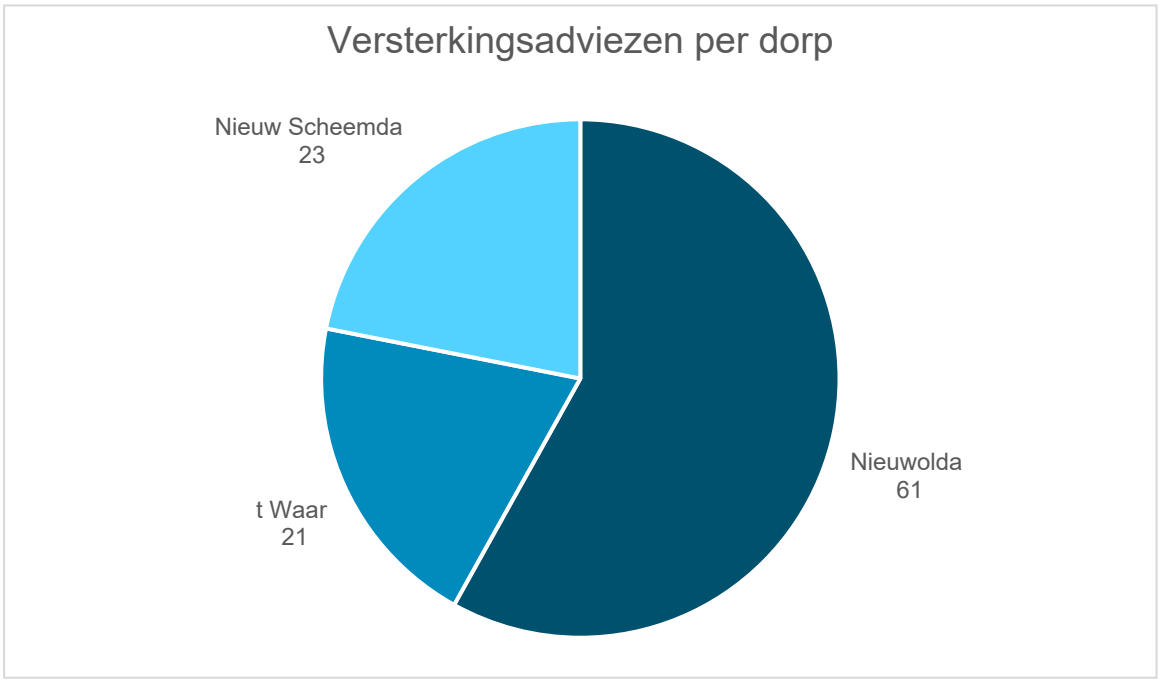
1. Opname en beoordeling adressen uit plan van aanpak 2019: alle 285 adressen uit ons eerste plan van aanpak zijn eind 2019 in opdracht gegeven. Per 1 juni 2021 zijn hiervan de volgende resultaten bekend:
    - 48 adressen zijn nog niet opgenomen. Dit zijn adressen waar NCG geen contact mee heeft kunnen krijgen of waarvan de eigenaar heeft aangegeven niet (of nog niet) mee te willen werken aan een opname.
    - 133 adressen zijn opgenomen en worden nu beoordeeld. Het versterkingsadvies wordt in de komende maanden verwacht (het grootste deel rond de zomer).
    - 100 adressen hebben het versterkingsadvies gekregen. Hiervan zijn 16 adressen inmiddels opgepakt in het proces naar een uitvoeringsplan (dit betreft adressen in Versterking Bijzondere Situaties, Agro en Erfgoed).
    - 4 adressen zijn afgerond (het gaat hierbij om een technische afhandeling door bijvoorbeeld sloop).

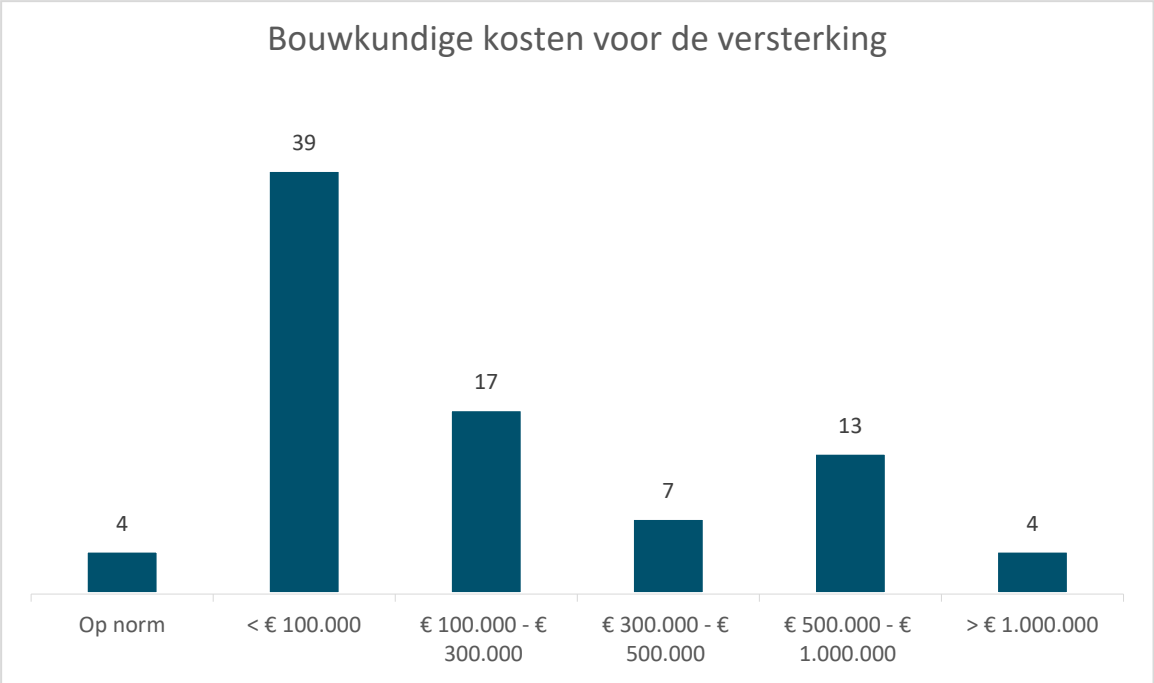
2. Voor de 200 adressen die nieuw zijn toegevoegd in het plan van aanpak voor 2020, was de capaciteit voor opname en beoordeling beperkt. De verwachting was dat ongeveer de helft van deze nieuwe adressen in 2020 opgenomen kon worden. Daarbij hebben we als gemeente prioriteit gegeven aan de adressen in Nieuwolda, omdat hier de meeste adressen met een (licht) verhoogd risicoprofiel zijn én omdat we hier in 2019 al gestart zijn met het versterkingsproces. Per 1 juni 2021 zijn de volgende resultaten te benoemen:

- In 2020 zijn alleen de nieuwe adressen in Nieuwolda (60 adressen) in opdracht gezet voor opname en beoordeling. Hiervan zijn inmiddels 53 adressen opgenomen en wordt het versterkingsadvies voor deze adressen rond de zomer verwacht. Goed om te benoemen is dat al deze adressen met de nieuwste inzichten worden beoordeeld. De verwachting is dat versterking hier niet of heel beperkt aan de orde is. Voor 7 adressen geldt dat NCG hier of geen contact mee kon krijgen of dat de eigenaar (voorlopig) niet wil meewerken aan de opname.
- In 2020 zijn 6 adressen in opdracht gegeven via de Praktijkaanpak. Hiervoor hebben we 6 boerderijen aangewezen. Voor 1 adres geldt dat deze hier niet aan wilde meewerken (dit adres valt terug in het reguliere proces). De andere 5 adressen zijn inmiddels opgepakt en er wordt gewerkt aan een uitvoeringsplan.

Uitkomsten versterkingsadviezen
In het najaar van 2020 zijn de eerste versterkingsadviezen voor onze gemeente opgeleverd. Per 1 juni 2021 waren er ongeveer 100 versterkingsadviezen beschikbaar voor adressen in de dorpen Nieuwolda, 't Waar en Nieuw Scheemda (zie ook onderstaande figuur). Deze adviezen laten zien dat in nagenoeg alle gevallen versterking nodig is. Soms in beperkte mate, maar soms is ook sprake van forse maatregelen. Voor een klein aantal woningen is de uitkomst van de beoordeling dat de woning op norm is.

NCG heeft een eerste impactanalyse gemaakt van de versterkingsadviezen die klaar zijn. Daarbij is met name gekeken naar de schatting van de bouwkundige kosten voor de versterking (BKV). Op basis daarvan is te zien dat in bijna de helft van de gevallen de versterkingskosten minder zijn dan 100.000 euro. Voor de overige adressen liggen de kosten (fors) hoger. Overigens geldt dat niet alle versterkingsadviezen die klaar zijn in deze analyse zijn meegenomen.

Voortgang speciale programma's

Naast de grote groep adressen die het reguliere proces volgt, zijn een aantal adressen opgenomen in speciale programma's. Hieronder volgt een korte beschrijving van deze programma's en de situatie in Oldambt. In hoofdstuk 7 geven we een verdere toelichting op (een deel) van deze programma's.

Praktijkaanpak

In de Praktijkaanpak worden adressen op basis van een zogeheten 'expert judgement' opgenomen en beoordeeld. Een aannemer of constructeur beoordeelt op basis van zijn kennis, ervaring en deskundigheid of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet. Als een gebouw hier niet aan voldoet, kijkt de aannemer welke maatregelen nodig zijn om een gebouw te versterken. Vorig jaar hebben we in Oldambt zes boerderijen voorgedragen voor deze nieuwe aanpak. Hiervan is er één afgevallen, omdat de eigenaar van dit adres zijn pand niet via deze aanpak wilde laten opnemen en beoordelen. Dit adres valt daarmee terug in het reguliere proces. Voor de andere adressen zijn de gesprekken opgestart, maar is de aanpak wel vertraagd. Voor één adres geldt dat het uitvoeringsontwerp in concept klaar is en naar verwachting dit najaar in uitvoering gebracht kan worden.

Versterking Bijzondere Situaties

Sommige situaties moeten met urgentie worden opgepakt, bijvoorbeeld situaties waarbij sprake is van sociale en/of medische problematiek. In dit soort situaties is het niet wenselijk om te wachten met het uitvoeren van het versterkingsprogramma tot een adres normaal gesproken aan de beurt is. Voor dit soort situaties is bij NCG een apart programma opgestart. Er is beperkte beoordelingscapaciteit apart gezet en gemeenten kunnen met een onderbouwing adressen aandragen voor dit programma. Vier adressen uit Oldambt zijn eerder al in de Versterking Bijzondere Situaties (VBS) opgenomen en zitten in de fase van planvorming. In het afgelopen jaar hebben we als gemeente zes nieuwe adressen voorgedragen voor de VBS-aanpak in verband met specifieke en/of schrijnende situaties.

Eigenaar Kiest Bouwer

Eind 2020 is NCG gestart met Eigenaar Kiest Bouwer (EKB). Het doel van dit programma is om het uitvoeren van de versterkingsplannen te versnellen. Bij EKB is de eigenaar opdrachtgever van de aannemer. De eigenaar heeft daardoor meer regie in het versterkingstraject. De kosten voor de noodzakelijke versterking van de woning worden vergoed door NCG. Eigenaren kunnen kiezen voor deze aanpak op het moment dat het versterkingsadvies klaar is. In Oldambt is er één adres die nu in het EKB-traject zit.

Loket Opname op Verzoek
In het voorjaar van 2020 is NCG gestart met het Loket Opname op Verzoek. Inwoners die niet in het versterkingsprogramma zitten, maar die zich zorgen maken over de veiligheid van hun woning, kunnen hier een verzoek doen voor een opname. NCG voert vervolgens een analyse op het pand uit. Er wordt gekeken of het verstandig is om het pand te laten beoordelen. Als een nadere beoordeling nodig is, dan besluit NCG om het adres toe te voegen aan het versterkingsprogramma en wordt in overleg met de gemeente bepaald welke prioriteit het beoordelen van dit adres krijgt. In 2020 zijn er in Oldambt 25 verzoeken ingediend die allemaal zijn goedgekeurd voor een opname. In 2021 zijn er tot nu toe 28 verzoeken ingediend, waarvan er één is afgewezen. Tot op heden hebben de verzoeken nog niet geleid tot een toevoeging van adressen aan het versterkingsprogramma van NCG.

Agro
In onze gemeente is een behoorlijk aantal boerderijen opgenomen in het versterkingsprogramma. Van die boerderijen zijn er 33 opgenomen in het Agroprogramma van NCG. Dit betekent dat ze via een speciale aanpak worden opgepakt en begeleid. Het grootste deel van deze boerderijen zit in blok A. Voor een aantal is het proces naar uitvoering al gestart. Naast het Agroprogramma van NCG is in het voorjaar van 2021 ook het provinciale Agroprogramma van start gegaan.

Werkbezoek minister Ollongren op 28 juni 2021 (foto ter illustratie) - © Reymer Boxem

Erfgoed
In Oldambt zitten 127 adressen met een erfgoedstatus (monument of karakteristiek) in het versterkingsprogramma. Dat is bijna een derde van het totaal aantal adressen in de versterking. NCG heeft 7 adressen opgenomen in het Erfgoedprogramma. Voor deze adressen wordt een speciale aanpak gebruikt. De meeste adressen zitten in blok A. Voor een enkel adres is het proces naar uitvoering al gestart. Naast het Erfgoedprogramma van NCG is er een ander Erfgoedprogramma ontwikkeld door betrokken partijen. Ook dit programma heeft veel raakvlakken met de versterkingsoperatie.

MKB
Het MKB-programma staat nog in de kinderschoenen. Dat betekent dat veel processen en organisatievormen nog opgezet moeten worden. In Oldambt hebben we een beperkt aantal MKB-adressen die onderdeel uitmaken van de versterkingsopgave. Het is nog onduidelijk wat dit programma kan betekenen voor onze bedrijven.

3. Uitvoering versterking Oldambt 2021-2022

In dit hoofdstuk beschrijven we de ambities en doelstellingen voor de versterkingsopgave in 2021 en 2022. We geven aan hoe we het vervolg zien met betrekking tot de adressen die nog moeten starten met een opname en welke prioriteiten we stellen in het traject naar uitvoering. Verder wordt ook het lokale meerjarenbeeld beschreven.

Doelstellingen en resultaten

Doelstellingen versterking 2021-2022
Voor de komende anderhalf jaar hebben we de volgende doelstellingen voor ogen:

- Focus op uitvoering: voor een groot aantal adressen is straks een versterkingsadvies opgeleverd. Dat betekent dat de focus nu meer verschuift naar uitvoering. Als gemeente willen we ons inspannen om de capaciteit voor de uitvoering zo optimaal mogelijk te benutten. Samen met NCG organiseren we het proces naar uitvoering zo goed mogelijk. Dit raakt ook de vraagstukken rond tijdelijke huisvesting en vergunningverlening.
- Aandacht voor bijzondere situaties: als gemeente hebben we oog voor bijzondere en/of schrijnende situaties. Daar waar mogelijk zullen we dit meewegen in de prioritering en aanpak. Binnen onze mogelijkheden zoeken we naar oplossingen.
- Gebiedsimpact en -ontwikkeling: de versterking richt zich uiteraard op de woning. Waar de uitvoering hiervan impact heeft op de omgeving, zullen we dit zo goed mogelijk begeleiden en overlast zoveel mogelijk voorkomen. Verder zoeken we de komende tijd naar kansen om de versterking te verbinden aan dorpsontwikkeling.
- Agro en erfgoed: we willen de mogelijkheden van het nieuwe Agroprogramma en het Erfgoedprogramma zo goed mogelijk benutten voor onze boerderijen en onze (rijks)monumenten en karakteristieke panden.
- Woningverbetering en verduurzaming: we stimuleren onze inwoners om te investeren in hun woning en om gebruik te maken van de beschikbare subsidies voor woningverbetering en verduurzaming.

Investeren in verduurzaming: isoleren (foto ter illustratie) - © Energieloket Groningen

Resultaten versterking 2021-2022
Voor de komende anderhalf jaar streven we onderstaande resultaten na. Deze resultaten gelden ook als de gemeentelijke opdracht aan NCG:

- Alle adressen in Nieuwolda, ’t Waar en Nieuw Scheemda hebben uiterlijk eind 2021 hun versterkingsadvies gekregen (doorloop opdracht plan van aanpak 2020).
- Alle adressen uit blok A hebben voor eind 2021 een gesprek gehad over hun versterkingsadvies en kunnen een weloverwogen besluit nemen over het wel of niet uit laten voeren van een herbeoordeling.
- Alle adressen uit blok B hebben voor eind 2021 hun versterkingsadvies. De bewoners kunnen 30.000 euro vergoeding aanvragen (deels een subsidie voor woningverbetering en verduurzaming en deels een vrij besteedbaar bedrag). Hiervoor stelt de gemeente een subsidieregeling vast.
- Alle adressen in blok C zijn voor eind 2022 opgenomen. Het streven is om ook de beoordeling hiervan zoveel mogelijk in 2022 op te leveren. Samen met NCG zoeken we naar een proces om dit versneld te realiseren.
- Voor zeven projecten, die verderop in dit hoofdstuk worden beschreven, wordt de fase van planvorming en uitvoering in 2021 nog opgestart. De verwachting is dat in de tweede helft van 2022 ook daadwerkelijk gestart wordt met de uitvoering van deze projecten.
- Voor de resterende adressen in blok A wordt in 2022 de fase van planvorming en uitvoering opgestart. De daadwerkelijke uitvoering hiervan zal waarschijnlijk in 2023 kunnen starten.
- Voor elf adressen in het Agro- en Erfgoedprogramma en vijf adressen in de Praktijkaanpak loopt het proces naar uitvoering. De uitvoering hiervan start waarschijnlijk in 2022.
- Voor de gebieden waar de versterking concreet gaat spelen, gaan we op korte termijn onderzoeken welke uitdagingen en koppelkansen er liggen. Het gaat hierbij om de vraagstukken rond tijdelijke huisvesting, vergunningverlening en inrichtingskosten. Maar we kijken ook waar we de versterking van woningen kunnen combineren met de versterking van gebieden.

Bovenstaande doelstellingen en beoogde resultaten zijn gebaseerd op de uitgangspunten die we voor de versterkingsoperatie hanteren en de afspraken die we gemaakt hebben (onder andere over de capaciteitsverdeling). Deze punten staan in hoofdstuk 6 beschreven. Hierin wordt ook de relatie gelegd met het Meerjaren Versterkingsplan (MJVP).

Inwoners met vragen over de versterking kunnen terecht bij het versterkingspunt in Delfzijl - © NCG

Versterking 2021-2022

Opgave
De totale versterkingsopgave voor Oldambt telt 485 adressen. Via de jaarlijkse risicoanalyse (HRA) zijn hier geen nieuwe adressen aan toegevoegd. Wel worden 15 huurwoningen van woonstichting Groninger Huis in Nieuwolda aan de scope toegevoegd[3]. Het gaat hierbij om woningen in dezelfde wijk en van hetzelfde type als woningen die al in de scope zitten. Groninger Huis heeft hier in oktober 2020 een verzoek voor ingediend. Via de lokale stuurgroep is dit voorstel aan NCG voorgelegd. Op basis van de gemaakte afspraken zijn deze woningen door NCG aan de scope toegevoegd. Deze woningen worden toegevoegd aan blok B (beoordeling volgens de nieuwste inzichten en een vergoeding van 30.000 euro).

Opname en beoordeling
De adressen die nog opgenomen en beoordeeld moeten worden, zijn adressen in Midwolda, Oostwold en Scheemda. Deze adressen zitten allemaal in blok C (in totaal 135 adressen). Belangrijk om hierbij te benoemen is dat deze adressen beoordeeld worden volgens de nieuwste inzichten. Die inzichten houden rekening met het stoppen van de gaswinning in het Groningenveld in 2022. Experts verwachten dat daardoor de kans op zware aardbevingen minder wordt. Dat kan betekenen dat voor deze woningen lichte of geen versterking meer nodig is. Voor Oldambt speelt dit extra, omdat nagenoeg onze hele gemeente buiten de zogeheten 0,05-contour valt. Wel vindt in alle gevallen een opname en beoordeling plaats met vervolgens een versterkingsadvies of een verklaring dat de woning op norm is. Daarbij is extra aandacht voor bijzondere situaties, zoals woningen die verbouwd zijn of waar forse schade is. In deze gevallen is versterking mogelijk nog wel nodig.

Op basis van de capaciteitsverdeling die regionaal is gemaakt, kunnen we de komende anderhalf jaar een groot deel van de resterende opgave in opdracht geven aan NCG. Het gaat hierbij vooral om adressen die via de nieuwe Typologieaanpak opgenomen en beoordeeld kunnen worden. Tegelijk is de inschatting dat de beoordeling van deze woningen versneld kan worden uitgevoerd, omdat ze buiten de 0,05-contour vallen. Dat geldt niet alleen voor woningen die via de Typologieaanpak worden opgenomen, maar ook voor woningen die een klassieke opname krijgen. Ons streven is om samen met NCG een versnelde aanpak te realiseren en voor eind 2022 alle resterende adressen op te laten nemen en zo mogelijk ook de beoordeling hiervan af te ronden.

Voor de tweede helft van 2021 hebben we 53 adressen aan NCG in opdracht gegeven voor opname en beoordeling. Dit is gebeurd op verzoek van NCG met als doel om de opnames en beoordelingen op gang te houden en om nieuwe vertraging te voorkomen. In de lokale stuurgroep is een besluit genomen over de betreffende adressen. Het gaat om de 15 nieuw toegevoegde woningen in Nieuwolda, de woningen in het buitengebied of langs de linten in Midwolda (27), Oostwold (8) en Scheemda (3). De overige adressen in de drie laatstgenoemde kernen volgen in 2022.

Geen contact, weigeraar of uitsteller
Naast de adressen die nog in opdracht moeten worden gegeven, geldt dat ongeveer 60 adressen nog geen opname hebben gehad. Het gaat hierbij om adressen waar NCG geen contact mee kon krijgen, waarvan de eigenaar niet wilde meewerken of waarvan de eigenaar de opname heeft uitgesteld. NCG zoekt komend jaar opnieuw contact met de eigenaren van deze adressen en biedt alsnog een opname en beoordeling aan. Voor deze adressen hoeft geen nieuwe opdracht verstrekt te worden. Als opnieuw blijkt dat eigenaren niet mee willen werken of NCG krijgt geen contact, dan zal het proces worden afgerond. Hiervoor wordt een protocol opgesteld.

Herbeoordeling
Na 1 juli 2021 is NCG gestart met gesprekken met eigenaren van woningen in blok A over de keuze voor wel of geen herbeoordeling. De subsidieregeling (17.000 euro) staat sinds 1 juni open en de herbeoordelingsregeling (een compensatie van 13.000 euro) is in juli afgerond. Eigenaren uit blok A

[3] NCG moet deze 15 woningen nog formeel toevoegen aan de scope. Deze adressen maken dus nog geen onderdeel uit van het bronbestand.

kunnen onafhankelijke ondersteuning aanvragen om tot een goede en weloverwogen keuze te komen. NCG wil dit proces voor eind 2021 afronden.

Planvorming en uitvoering
In Oldambt hebben inmiddels ruim 100 woningen een versterkingsadvies gekregen. Snel na de zomer volgen er meer. Het gaat hierbij om alle woningen uit blok A (135 adressen) en uit blok B (216 adressen). Woningen waarvoor het versterkingsadvies klaar is, moeten door NCG opgepakt worden in het proces richting uitvoering. De capaciteit hiervoor is echter beperkt. Daarom moeten we als gemeente prioriteiten aangeven. In hoofdstuk 6 zijn daarvoor de uitgangspunten benoemd. Belangrijk om hierbij te benoemen is dat woningen uit blok A die voor een herbeoordeling kiezen en woningen uit blok B worden beoordeeld volgens de nieuwste inzichten. Onze inschatting is dat voor de meeste van deze woningen minder of geen versterking meer nodig is.

Voor 2021 is met de beschikbare capaciteit en de noodzaak van NCG om door te kunnen met de operatie, alvast een aantal projecten in opdracht gegeven. Hier is door de lokale stuurgroep een besluit over genomen, vooruitlopend op dit plan. Het gaat om zeven projecten, die hieronder worden beschreven. In deze projecten zijn soms adressen uit blok A en B gecombineerd. Voor het plannen van de uitvoeringscapaciteit in 2022 is besloten om adressen uit blok A en B niet in dezelfde projecten te zetten. Dit vanwege de verwachting dat voor adressen in blok B geen of veel minder versterking nodig is. Met de beschikbare capaciteit kunnen we alle resterende adressen uit blok A in 2022 in opdracht geven voor planvorming en uitvoering.

Inschatting van NCG is dat de gemiddelde doorlooptijd voor dit proces van plannen maken en uitvoeren ongeveer een jaar is. Belangrijk om hierbij te benoemen is dat dit wel sterk afhankelijk is van de specifieke situatie van een project. Daarbij gaat het zowel om de zwaarte van het versterkingsadvies, de noodzakelijke procedurele stappen en uiteraard ook de wensen en belangen van de eigenaren.

Projecten 2021-2022
De volgende projecten geven we in opdracht aan NCG om op te pakken richting uitvoering:

	Uitvoeringscapaciteit 2021
Project Nieuwolda – P50	3 adressen
Project Nieuwolda – Hoofdstaat	2 adressen
Project Nieuw Scheemda – Hamrikkerweg	2 adressen
Project Nieuwolda – Dok	4 adressen
Project Nieuwolda – De Streek	4 adressen
Project Nieuwolda – Kopaf	3 adressen
Project Nieuwolda – Buiten Zuid	13 adressen
Project Scheemda – Buiten	2 adressen (reserveproject voor 2021)
Totaal	7 projecten – 31 adressen

	Uitvoeringscapaciteit 2022
Project Scheemda – Buiten	2 adressen
Project Nieuw Scheemda – Kern	10 adressen
Project Nieuwolda – Kern West	11 adressen
Project Nieuwolda – Kern Oost	16 adressen
Project ‘t Waar	20 adressen
Project Nieuw Scheemda – Buiten	7 adressen
Project Nieuwolda – Oost	13 adressen
Totaal	7 projecten – 79 adressen

Met bovenstaande projecten is een groot deel van de capaciteit voor Oldambt ingezet. De resterende capaciteit (7 projecten) kunnen we begin 2022 toedelen. Dan is er ook meer duidelijk over de uitkomsten van de beoordelingen uit blok B en de omvang en impact van de versterking van adressen uit blok A.

Versterking in uitvoering

Nu de versterkingsopgave in Oldambt van opname en beoordelen naar planvorming en uitvoering gaat, komen ook andere zaken aan de orde. Hierbij moet worden gedacht aan het proces van vergunningverlening en het toezicht op de uit te voeren versterkingen. Maar ook het proces rond tijdelijke huisvesting, de impact op de openbare ruimte (tijdelijke voorzieningen, bouwverkeer, parkeren, nutsvoorzieningen) en de eventuele herinrichting van de openbare ruimte. Ook kijken we naar eventuele koppelkansen. Hieronder worden een paar punten toegelicht.

Op werkbezoek in Overschild (Midden-Groningen) om ervaringen uit te wisselen op het gebied van tijdelijke woningen, vergunningen, bereikbaarheid, veiligheid en communicatie - © eigen foto

Vergunningverlening

NCG is verantwoordelijk voor de uitvoering van de versterkingsoperatie en daarmee ook voor de aanvraag van de eventueel benodigde vergunningen. Dit proces vraagt echter ook van ons als gemeente om extra inzet en om een goede organisatie van het interne vergunningenproces. Daarom wordt er gewerkt aan extra capaciteit. Er is inmiddels een adviseur versterking aangesteld, die naast het uitvoeren van inhoudelijke taken zorgt voor de verbinding tussen het versterkingsprogramma en de uitvoering. Daarnaast wordt er tussen de aardbevingsgemeenten samengewerkt om de versterking voortvarend aan te pakken. Dit is vormgegeven in het samenwerkingsverband ‘VTH-Drieslag’. De aardbevingsgemeenten maken in dat verband collectieve afspraken over de kwaliteitsborging van vergunningaanvragen en de uitvoering van versterkingsmaatregelen.

Een grote opgave voor 2021 en 2022 is het vormgeven van de coördinatieregeling uit de Tijdelijke wet Groningen. Deze regeling houdt in dat NCG is aangewezen als coördinerend bevoegd gezag conform de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat alle benodigde besluiten/vergunningen gezamenlijk en in samenhang moeten worden genomen en gepubliceerd door NCG. Het gaat hierbij dus ook om de benodigde aanvragen van Omgevingsvergunningen voor de uitvoering van de versterking. Hiervoor is het nodig om de procedures van NCG en de gemeenten op elkaar af te stemmen. Verder moet ook nog bekeken worden hoe alle aanvragen digitaal via het Omgevingsloket ingediend kunnen worden. Dit is namelijk een verplichting bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Tijdelijke huisvesting
Als een woning versterkt moet worden, kan dat betekenen dat de woning voor bepaalde tijd niet kan worden gebruikt en dat tijdelijke huisvesting moet worden geregeld. Op basis van de versterkingsadviezen die nu klaar zijn en de eerste analyse hiervan kunnen we ook een eerste inschatting maken van de mogelijke behoefte aan tijdelijke huisvesting in Oldambt. Voor de adressen in de dorpen Oostwold, Midwolda en Scheemda moeten nagenoeg alle woningen nog worden opgenomen en beoordeeld. Op grond van de lage seismiciteit is de verwachting dat er weinig tot geen versterking hoeft plaats te vinden. Daarom zal tijdelijke huisvesting daar naar verwachting niet aan de orde zijn. Dit geldt ook voor de adressen uit blok B uit Nieuwolda, Nieuw Scheemda en 't Waar. Voor de adressen uit blok A geldt dat de exacte omvang van de versterking kleiner kan worden door de keuze voor herbeoordeling.

Voor het vraagstuk van tijdelijke huisvesting komen we tot de volgende analyse:

- De voorzichtige inschatting is dat tussen de 100 en 135 adressen daadwerkelijk versterkt moeten worden. Hierbij kan tijdelijke huisvesting aan de orde zijn.
- Het betreft in veel gevallen vrijstaande woningen of boerderijen en relatief weinig rijtjeswoningen of woningen die dicht op elkaar staan.
- Voor vrijstaande woningen en zeker voor boerderijen is tijdelijke huisvesting op eigen erf in veel gevallen een mogelijke en ook gewenste oplossing.
- Voor de overige woningen is het voorstel om maatwerk per project te bieden en de optie van zelfredzaamheid en compensatie actief in te zetten (1400 euro per maand).
- Bij de start van projecten in Oldambt zal in een vroeg stadium het vraagstuk van tijdelijke huisvesting in beeld worden gebracht. Mochten bovenstaande opties niet haalbaar zijn, dan wordt door NCG gezocht naar oplossingen. Hierbij wordt de gemeente in een vroeg stadium betrokken (locatie, vergunningen).

Conclusie is dat we in Oldambt voorlopig geen locaties hoeven te zoeken voor tijdelijke huisvesting en dat we in principe verwachten te kunnen volstaan met maatwerkoplossingen. Waar nodig zal NCG vroegtijdig contact met ons opnemen als er voor één of enkele woningen wel een tijdelijke locatie nodig is.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming, die in 2017 in de plaats is gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet, geeft beperkingen voor het aantal gebouwen dat tegelijkertijd natuurvrij mag zijn. Dat betekent dat in een bepaald gebied (de wet noemt dit salderingsgebieden) het aantal versterkingsprojecten dat tegelijkertijd in uitvoering is tot een maximum beperkt is. Het doel hiervan is om te voorkomen dat voor er bepaalde kwetsbare diersoorten (zwaluwen, mussen en vleermuizen) op enig moment onvoldoende leefruimte is. De provincie Groningen is hier het bevoegd gezag. Voor de versterkingsopgave heeft de provincie een generieke ontheffing vastgesteld waarin dit maximum op 25 procent is gezet per salderingsgebied. Dat betekent dat maximaal 25 procent van de gebouwen tegelijkertijd in uitvoering mag zijn. Inschatting van NCG is dat bovenstaande voor Oldambt geen directe impact heeft.

Nutsbedrijven
De versterking kan bij ingrijpende werkzaamheden of sloop-nieuwbouw ook impact hebben op de (benodigde) nutsvoorzieningen. Waar dat aan de orde is, vraagt dit om tijdige afstemming met de nutsbedrijven. Het is de taak van NCG om inzichtelijk te maken waar en wanneer dit aan de orde is en welke netwerkverbeteringen nodig zijn. Als gemeente hebben we hier nu nog onvoldoende zicht op. Wel hebben we inmiddels contact en afstemming met de nutsbedrijven via Grond'g (samenwerkingsorganisatie). Komend jaar zullen we dit verder oppakken.

Inrichting(kosten) en koppelkansen
Vanuit het gebiedsfonds hebben gemeenten in totaal 300 miljoen euro beschikbaar voor onder andere inpassingskosten. Dit zijn bijvoorbeeld kosten voor de inrichting van de openbare ruimte en de nutsvoorzieningen. In overleg is hier een voorlopige verdeling voor gemaakt. De inschatting is dat voor Oldambt de benodigde investeringen beperkt zullen blijven door de relatief kleine versterkingsopgave. Wel zullen we komend jaar onderzoeken welke kosten voor (her)inrichting we mogelijk moeten gaan maken en ook welke samenloop en koppelkansen dit wellicht biedt. Dit laatste geldt ook met het oog op de gemaakte afspraken over de inzet van middelen uit Nationaal Programma Groningen (NPG) voor het gebiedsfonds. Concreet kijken we naar de dorpen waar versterking gaat spelen en wat we hier mogelijk aan inpassingskosten verwachten en welke koppelkansen er liggen op het gebied van de gebiedsontwikkeling. Komend jaar zullen we onderzoeken welke kansen er liggen en hoe we hier samen met inwoners plannen voor kunnen maken.

Waar mogelijk zoeken we in de versterkingsopgave aansluiting bij en afstemming met relevante projecten op het gebied van dorpsontwikkeling en bijvoorbeeld de energietransitie. Dit geldt zeker voor het project Nieuwborgen.net in Nieuwolda, waarbij de bewoners hun woningen energiezuiniger maken en kunnen overstappen van aardgas naar lokaal geproduceerd groen gas. In het voorjaar van 2021 is hiervoor al verkenning gestart naar de mogelijke samenhang tussen beide projecten en hoe we op adresniveau maar wellicht ook op dorpsniveau elkaar kunnen versterken. De uitkomsten hiervan gebruiken we bij de verdere aanpak.

De biovergister in Nieuwolda die straks groen gas gaat leveren voor het project Nieuwborgen.net

Andere koppelkansen zien we in het Erfgoedprogramma en het nieuwe Agroprogramma waarin naast versterking en schadeherstel ook gewerkt wordt aan toekomstperspectief.

Meerjarenbeeld versterking Oldambt

In het verlengde van de plannen voor 2021 en 2022 schetsen we hieronder nog het lokale meerjarenbeeld voor de versterking in Oldambt. Op basis van de laatste versie van het Meerjaren Versterkingsplan (MJVP) van augustus 2021 (zie voor meer informatie hoofdstuk 6) is het beeld dat we in Oldambt begin 2023 klaar zijn met het proces van opname en beoordeling en medio 2025 met de versterking. Belangrijk om hierbij op te merken is het dat er nog twee factoren zijn die waarschijnlijk (grote) impact hebben op dit meerjarenbeeld:

- Nieuwste inzichten: inschatting is dat de adressen die nog moeten worden opgenomen en beoordeeld (blok C), versneld kunnen worden aangepakt (dit omdat voor de meeste adressen geen uitgebreide beoordeling nodig is). Daarnaast is ook de inschatting dat voor deze adressen waarschijnlijk veel minder of zelfs geen versterking nodig is. Ditzelfde geldt voor de adressen in blok B en de eventuele herbeoordelingen uit blok A. In het voorlopige MJVP is hier nog geen rekening mee gehouden.
- Herbeoordelingen: voor de 135 adressen in blok A geldt dat zij kunnen kiezen tussen de uitvoering van het bestaande versterkingsadvies of een herbeoordeling (in laatste geval zal waarschijnlijk veel minder of zelfs geen versterking nodig zijn).

Als we rekening houden met bovenstaande factoren, komen we tot de volgende (voorzichtige) inschatting qua meerjarenbeeld:

- Opname en beoordeling: we verwachten dat de resterende adressen voor eind 2022 opgenomen en zoveel mogelijk beoordeeld zijn. Hiervoor zoeken we samen met NCG naar een methode om deze adressen versneld te kunnen oppakken.
- Planvorming en uitvoering: inschatting is dat voor Oldambt alleen de adressen in blok A daadwerkelijk versterkt hoeven te worden. Met de beschikbare capaciteit is voldoende ruimte om voor al deze adressen in 2021 en 2022 het proces van planvorming en uitvoering te starten. Uitzondering hierop vormt mogelijk een deel van de adressen in het Agro- en Erfgoedprogramma. Een deel hiervan is inmiddels opgestart, maar van een ander deel hebben we nog geen goed beeld.
- Begin 2022 hebben we een beter beeld van de daadwerkelijke omvang van de versterking. Dan zijn alle versterkingsadviezen voor blok A en B klaar en kennen we de omvang en impact hiervan. Ook weten we dan welke adressen in blok A kiezen voor een herbeoordeling of niet. En hopelijk hebben we dan ook een beter beeld van de planning binnen het Agro- en Erfgoedprogramma. Op basis daarvan kunnen we de projecten in onze gemeente beter plannen en prioriteren.

Wel is het belangrijk om hierbij de kanttekening te plaatsen dat de versterkingsoperatie tot nu toe met veel onzekerheden en wijzigingen is omgeven. Nieuwe ontwikkelingen kunnen leiden tot wijzigingen in de genoemde inschattingen. Daarom worden het MJVP en het lokale meerjarenbeeld voor Oldambt regelmatig geactualiseerd.

Rapportage en monitoring

NCG is verantwoordelijk voor het monitoren van de voortgang van de versterkingsopgave. NCG houdt een publiek dashboard bij waarin de voortgang van de versterkingsopgave wordt weergegeven. Als gemeente ontvangen we maandelijks een voortgangsrapportage die we ook bespreken met NCG in de projectgroep en in de lokale stuurgroep. Duidelijk is dat de versterkingsoperatie nog steeds met veel onzekerheid omgeven is. Bij een volgende actualisatie van het lokale plan van aanpak rapporten wij over de voortgang. Tussentijds wordt in de lokale stuurgroep de voortgang besproken en waar nodig én mogelijk bijgestuurd.

4. Communicatie

In dit hoofdstuk geven we de uitgangspunten van de communicatie weer en beschrijven we de rollen en verantwoordelijkheden van alle partijen die een rol hebben in de versterkingsoperatie. Ook geven we een overzicht van de communicatiemiddelen die we als gemeente inzetten.

Inleiding

Het versterkingsprogramma, de bestuurlijke afspraken, de invoering van de Typologieaanpak, de afbouw van de gaswinning en de verschillende regelingen en subsidies voor het aardbevingsgebied - onze inwoners krijgen nogal wat informatie te verwerken. En ze moeten belangrijke keuzes maken. Laat ik mijn huis versterken volgens het bestaande versterkingsadvies? Of kies ik voor een subsidie? En waar besteed ik die subsidie dan aan? Duidelijke, eerlijke en vooral persoonlijke communicatie is hierbij van groot belang. Onze inwoners moeten weten wat ze te wachten staat en moeten op basis van de informatie die ze krijgen, een goede keuze kunnen maken voor de toekomst. Een keuze waar ze jaren later nog steeds achter staan.

Terugblik

In de afgelopen periode hebben twee zaken een enorme impact gehad op onze communicatie met inwoners: corona en de bestuurlijke afspraken. Door corona waren er geen fysieke bewonersbijeenkomsten, geen inloopspreekuren en weinig huisbezoeken. Onze communicatie is een stuk onpersoonlijker geworden en er werd vooral schriftelijk gecommuniceerd. De bestuurlijke afspraken vormden een communicatieve uitdaging, want hoe leg je uit wat die afspraken voor iedere inwoner betekenen? Naast de diverse regelingen en verschillen daartussen gaat het hierbij ook om de toepassing van de nieuwste inzichten. Dit leidt er toe dat versterking veel minder of mogelijk helemaal niet meer aan de orde is, zeker voor Oldambt als randgebied.

Sinds eind 2020 hebben inwoners heel wat brieven van ons gekregen. Brieven over de bestuurlijke afspraken met informatie over hoe het nu verder gaat, waar iedereen recht op heeft, wanneer er een volgende stap komt en waar je een subsidieaanvraag kunt indienen. Daarnaast hebben we maandelijks één of meerdere pagina's in onze lokale informatiekrant De Oldambtster gevuld met aardbevingsnieuws en kunnen inwoners op onze website terecht voor allerlei informatie over schade, versterken en het nationaal programma. In het afgelopen jaar hebben we verder veel hulpvragen gekregen van mensen met schade die buiten het zogeheten effectgebied vallen. Zo hebben we onder andere een paar keer contact gehad met een behoorlijke groep inwoners uit Oudedijk, Kostverloren en Drieborg en een bijeenkomst georganiseerd samen met IMG.

Een voorbeeld van de maandelijkse aardbevingspagina in De Oldambtster

Eind mei hebben we de inwoners uit de versterkingsdorpen een brief gestuurd met daarin een uitnodiging voor een online informatiebijeenkomst begin juni. Bij die brief zat ook een folder met informatie over de verschillende (subsidie)regelingen die in onze gemeente gelden (zie ook bijlage 2). De bewonersbijeenkomsten zijn goed bezocht: ongeveer 250 inwoners keken live mee. Na afloop van de bijeenkomsten hebben meer dan 300 inwoners de opnames van de bijeenkomsten bekeken. We kregen tijdens en na de bijeenkomsten meer dan 80 vragen, die we allemaal hebben beantwoord en op onze website hebben gezet.

Vooruitblik

Nu de coronamaatregelen versoepelen, gaan onze inloopspreekuren weer van start. Inwoners die dat willen, kunnen persoonlijk contact zoeken met onze gebiedsregisseur. Daarnaast hopen we dat we tijdens de volgende inwonersbijeenkomst weer fysiek bij elkaar kunnen komen. Maar dan wel met een hybride karakter, zodat inwoners die het liever thuis willen volgen ook aan kunnen sluiten.

Daarnaast gaat er dit jaar veel veranderen in onze communicatie. De versterkingsoperatie in Oldambt gaat een nieuwe fase in: die van de uitvoering. We zullen dan ook meer gaan communiceren over de versterkingsprojecten in de dorpen en de behaalde resultaten.

Uitgangspunten

Dit zijn de uitgangspunten voor onze communicatie over de versterking:

- De inwoner staat centraal. Het moet duidelijk zijn wat de bewoner/eigenaar kan verwachten, wanneer er wat gaat gebeuren, welke keuzes er zijn en welke consequenties die keuzes hebben. Onze inwoners moeten een weloverwogen keuze kunnen maken voor hun toekomst, waar ze jaren later nog achter kunnen staan.
- De informatie die we verspreiden is transparant, eenduidig, toegankelijk en zo persoonlijk mogelijk. We zetten verschillende kanalen in, zodat we zoveel mogelijk inwoners bereiken. Dit doen we zowel online als offline.
- De informatie is dienstverlenend van aard en ondersteunt eigenaren/bewoners bij het maken van een beslissing over de eventuele versterking, verduurzaming en verbetering van hun woning.
- Inwoners weten waar ze terecht kunnen voor informatie over de versterking van hun woning en waar ze terecht kunnen met vragen. We werken zoveel mogelijk met één vast aanspreekpunt (de bewonersbegeleider van NCG).

Rollen en verantwoordelijkheden

Inwoners krijgen in het versterkingsproces te maken met verschillende partijen. Het is van belang dat ze weten wie deze partijen zijn en waar ze terecht kunnen met vragen. Daarnaast moet er zorgvuldige afstemming tussen de partijen plaatsvinden over wie, wanneer en waarover met een inwoner communiceert.

De partijen die wij onderscheiden zijn:

- De gemeente: is opdrachtgever van de versterkingsoperatie en informeert inwoners over het risicoprofiel van hun woning en wat dit voor hen betekent. Daarnaast communiceert de gemeente samen met NCG over de bestuurlijke afspraken en de gevolgen daarvan.
- Nationaal Coördinator Groningen (NCG): is als uitvoeringsorganisatie en opdrachtnemer verantwoordelijk voor de communicatie vanaf het moment dat een pand is geprioriteerd en is opgenomen in het lokale plan van aanpak van de gemeente. Vanaf dat moment communiceert NCG over de (inhoudelijke) mijlpalen of deelresultaten in het versterkingsproces.
- Aannemer: tijdens de uitvoering van de versterkingsmaatregelen is de aannemer verantwoordelijk voor de communicatie over de praktische zaken, bijvoorbeeld over wat er wanneer gaat gebeuren en hoe bewoners zich hierop voor kunnen bereiden. De aannemer voert de communicatie naar bewoners en omwonenden uit onder regie van NCG.
- Woningcorporatie: de woningcorporatie is verantwoordelijk voor de communicatie naar de eigen huurders en stemt dit zorgvuldig af met de gemeente en NCG.

In de communicatie naar bewoners staat altijd duidelijk wie de afzender is door middel van een logo, ondertekening en/of contactgegevens.

Communicatiemiddelen

De communicatie over de versterkingsopgave in onze gemeente gebeurt in goed overleg tussen de gemeente en NCG. Bij voorkeur zijn beide partijen afzender van de boodschap. In het geval van huurwoningen is de woningcorporatie afzender. De woningcorporatie stemt de informatie naar inwoners goed af met gemeente en NCG. De daadwerkelijke inzet van de communicatiemiddelen en het moment van communiceren wordt in afstemming bepaald en vastgesteld in de lokale stuurgroep. In de onderstaande tabel staat een overzicht van de in te zetten communicatiemiddelen en -doelen:

Middel	Inhoud	Doelgroep	Doel	Frequentie
De Oldambtster	Informatie over de voortgang van het aardbevingsdossier in Oldambt	Alle inwoners; met name de krantlezende inwoners uit het aardbevingsgebied	Informeren over actualiteiten	Maandelijks (behalve in juli en augustus)
Website	Alle informatie over het aardbevings-dossier, zoals actualiteiten, regelingen en contactgegevens	Alle inwoners; met name de inwoners uit het aardbevingsgebied	Informatie over waar je wanneer bij welke instantie terecht kunt	Maandelijkse update naar aanleiding van informatie in Oldambtster
Brieven	Individuele informatie voor eigenaren/ bewoners en huurders van panden in de versterking	Eigenaren en huurders uit de zes versterkingsdorpen	Informeren over de voortgang van de versterkingsoperatie en de bestuurlijke afspraken	Wanneer nodig
Bijeenkomsten	Informatie over de versterkingsopgave in Oldambt en de consequenties daarvan voor bewoners	Eigenaren en huurders uit de zes versterkingsdorpen	Informeren en vragen beantwoorden	Minimaal jaarlijks
Persoonlijke gesprekken	Bijzondere situaties bespreken	Eigenaren en huurders met hulpvragen	Informeren en vragen beantwoorden	Wanneer nodig
Spreekuren gebiedsregie	Vragen beantwoorden over het aardbevings-dossier in Oldambt	Eigenaren en huurders uit de zes versterkingsdorpen	Vragen beantwoorden en doorverwijzen naar de juiste instantie	Maandelijks

5. Ontwikkelingen versterking

In dit hoofdstuk gaan we in op een aantal relevante ontwikkelingen die in het afgelopen jaar hebben plaatsgevonden. Het gaat hierbij om de bestuurlijke afspraken, de Tijdelijke wet Groningen, de nieuwste inzichten die gebruikt worden in de versterkingsopgave en de nieuwe Typologieaanpak.

Bestuurlijke afspraken 6 november 2020

In november 2020 hebben rijk en regio afspraken gemaakt over het vervolg van de versterkingsoperatie. Doel van die afspraken is om bewoners meer rust, duidelijkheid en voorspelbaarheid te bieden. Maar ook om de uitvoering te versnellen en beter beheersbaar te maken en om antwoord te geven op de veranderende (risico)situatie door het stoppen van de winning van aardgas uit het Groningenveld. De afspraken hebben vooral betrekking op de woningen die in het versterkingsprogramma van NCG zitten. Eigenaren ontvangen meer zeggenschap over de versterking van hun woning en maken aanspraak op vergoedingen voor het verbeteren en verduurzamen van hun woning. Ook zijn er afspraken gemaakt om ongelijkheid in dorpen en wijken te voorkomen en om knelpunten en schrijnende situaties op te lossen. Ten slotte zijn er afspraken gemaakt om te investeren in nieuw perspectief voor Groningen.

De afspraken bestaan uit de volgende onderdelen:

Blok A
In dit blok zitten woningen met een bestaand versterkingsadvies of een versterkingsadvies dat bijna klaar is (en te ver in het proces om nog te wijzigen). De afspraken voor dit blok zijn:

- Het versterkingsadvies wordt uitgevoerd, tenzij de eigenaar een herbeoordeling volgens de nieuwste inzichten wil.
- Eigenaren die kiezen voor een herbeoordeling hebben, ongeacht de uitkomst daarvan, recht op een vergoeding van 30.000 euro. Dit bedrag bestaat uit een subsidie van 17.000 euro voor woningverbetering en verduurzaming en een bedrag van 13.000 euro om vrij te besteden.
- Eigenaren kunnen gebruiken maken van onafhankelijke ondersteuning in het maken van een goede keuze.

In Oldambt gaat het in totaal om 134 woningen. Het grootste deel hiervan heeft het versterkingsadvies ontvangen en de rest volgt dit najaar. NCG heeft toegezegd de gesprekken over de keuze voor wel of geen herbeoordeling, snel na 1 juli te starten. De benodigde regelingen zijn hiervoor nu klaar. Inzet is om dit proces in het najaar af te ronden.

Blok B
In blok B zitten woningen die nog geen versterkingsadvies hebben. Bij de beoordeling van deze woningen wordt gebruik gemaakt van de nieuwste inzichten. Daardoor kunnen niet goed uit te leggen verschillen ontstaan met woningen in de buurt die al wel een versterkingsadvies hebben (blok A). Daarom hebben eigenaren uit blok B recht op dezelfde vergoeding van 30.000 euro. In vergelijkbare

situaties is het mogelijk om aanvullende versterkingsmaatregelen toe te passen. Daarnaast is in uitzonderlijke situaties maatwerk mogelijk. In Oldambt gaat het om 216 woningen. Afgesproken is dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de afspraken in blok B. Hiervoor wordt een gemeentelijke subsidieregeling opgesteld. Deze regeling is hetzelfde als de regeling voor blok A: eigenaren maken aanspraak op 17.000 euro subsidie voor woningverbetering en verduurzaming en 13.000 euro om vrij te besteden. Afgesproken is dat de regeling zoveel mogelijk aansluit bij de regelingen voor blok A en C en dat de aanvraag via het zelfde loket gaat (SNN). Het streven is om deze regeling voor 1 oktober 2021 klaar te hebben. In totaal heeft het rijk 300 miljoen euro voor de uitvoering beschikbaar gesteld. In het VOG zijn afspraken gemaakt over de verdeling hiervan.

Blok C
In dit blok zitten woningen zonder versterkingsadvies die niet onder blok A of B vallen. Opname en beoordeling vinden plaats volgens de nieuwste inzichten. De eigenaren maken aanspraak op 17.000 euro subsidie voor woningverbetering en verduurzaming. In Oldambt gaat het om 135 woningen. Voor deze adressen geldt dat het proces van opname en beoordeling nog moet starten. Vooruitlopend hierop kan men al wel de subsidie aanvragen van 17.000 euro. De regeling hiervoor is 1 juni 2021 opengesteld.

Blok D
Dit blok betreft een gebiedsfonds van 300 miljoen euro. Dit geld is bedoeld voor de zogenaamde inpassingskosten bij sloop-nieuwbouw, versterking van huizen en projecten in het kader van programma's voor scholen, zorg en erfgoed (kosten voor bijvoorbeeld riool, wegen en het inrichten van de openbare ruimte). De regio draagt 50 miljoen euro bij vanuit Nationaal Programma Groningen. Daarnaast is deel van het geld uit het gebiedsfonds bedoeld voor het dekken van het tekort in batch 1588 (speelt niet in Oldambt). Tot slot is 10 miljoen euro bestemd voor de aanpak van schrijnende situaties.

Blok E
- Voor particuliere eigenaren met een woning binnen het aardbevingsgebied die niet in het versterkingsprogramma van NCG zit, is er een subsidieregeling van 10.000 euro voor woningverbetering en verduurzaming. Zij kunnen zich onafhankelijk laten begeleiden (hiervoor zijn afspraken gemaakt met het Energieloket Groningen). In totaal is er 300 miljoen euro beschikbaar voor deze groep eigenaren. De subsidieregeling hiervoor is op 1 juli opengesteld met een eerste tranche van 75 miljoen. Begin 2022 volgt de tweede tranche (150 miljoen) en in 2023 de derde tranche (75 miljoen). Voor Oldambt geldt deze regeling voor woningeneigenaren in de versterkingsdorpen (Nieuwolda, Nieuw Scheemda, 't Waar, Midwolda, Oostwold en Scheemda).
- Met de woningcorporaties zijn aparte afspraken gemaakt over woningverbetering. Een deel van het geld (750 euro) komt direct ten goede van de huurder. In totaal is 135 miljoen euro beschikbaar. Inmiddels zijn er tussen het rijk en de woningcorporaties afspraken gemaakt over de uitvoering en kunnen corporaties middelen aanvragen. De vergoeding aan huurders wordt in september door de corporaties uitgekeerd. In Oldambt geldt ook dit voor de versterkingsdorpen.
- In totaal wordt 50 miljoen euro gereserveerd voor integrale programma's voor agrariërs, MKB'ers, erfgoed en sociaal-emotionele ondersteuning. Het gaat hierbij om een aanvulling op de middelen die nodig zijn voor schade en versterking.
- Rijk en regio werken samen aan een toekomstagenda Groningen waarbij ingezet wordt op een economische en duurzame ontwikkeling van de regio.

Aanvullende afspraken
- NCG krijgt een extra budget van 100 miljoen euro om knelpunten binnen de operatie snel op te kunnen lossen met als doel om de versterkingsoperatie beter te laten verlopen.
- Daarnaast is afgesproken om een aanpak te ontwikkelen om schrijnende situaties op te lossen. Hiervoor is een bedrag van 50 miljoen euro beschikbaar.
- De huizen die onderdeel uitmaken van het versterkingsprogramma, maar waar nog geen beoordeling ligt, krijgen een beoordeling op basis van de nieuwste inzichten om te bepalen

wat er nodig is voor de veiligheid. Waar mogelijk worden woningen na een individuele opname volgens de Typologieaanpak beoordeeld. Met de Typologieaanpak kunnen vergelijkbare woningen in één keer beoordeeld worden en hoeft dat dus niet meer per individuele woning te gebeuren. Het doel van deze aanpak is de versnelling van het proces. Waar dat niet kan, blijft de traditionele beoordeling van toepassing.

Wetsvoorstel wijziging Tijdelijke wet Groningen

Op 1 juli 2020 is de Tijdelijke wet Groningen aangenomen. Met deze wet is de schade-afhandeling volledig in publieke handen gekomen. Vanaf die datum is ook het IMG (Instituut Mijnbouwschade Groningen) - voorheen TCMG - formeel gestart. Om ook de versterking publiek te regelen, is op 10 maart 2021 het wetsvoorstel Wijziging van de Tijdelijke wet Groningen aangenomen door de Tweede Kamer. Met het wetsvoorstel is de NAM definitief uit het systeem gehaald en de versterking volledig in publieke handen gekomen. Daarnaast is de verdeling van de bevoegdheden tussen overheden geregeld en is de versterkingsoperatie publiekrechtelijk vastgelegd in een helder en transparant proces. De uitvoering is nu van opname tot en met uitvoering belegd bij NCG. Dit betekent in de praktijk dat de bewoner te maken krijgt met maar één organisatie die één besluit neemt over de versterking van de woning.

De planning van en de prioritering in de versterkingsoperatie is belegd bij het overheidsorgaan dat het dichtst bij de bewoners staat: de gemeente. Gemeenten kennen de situatie van de bewoners beter en weten welke (gemeentelijke) ontwikkelingen er op de bewoners afkomen. In de vorm van dit plan van aanpak geeft de gemeente de versterkingsoperatie vorm. Dat gebeurt in nauwe samenspraak met NCG. Het plan van aanpak geeft het kader voor de uitvoering van de versterkingsoperatie en bevat de planning en prioritering van de opnames, beoordelingen en uitvoering van de versterking. Gemeenten hebben hiermee een centrale rol in de versterkingsoperatie en kunnen zo invulling geven aan het koppelen van de versterkingsoperatie aan lokale initiatieven.

Eind juni 2021 is bekend geworden dat het kabinet de wet terug heeft genomen en dat deze via een nieuwe route opnieuw in procedure wordt gebracht. Dit betekent dat het proces een aantal maanden vertraagt. Tot het moment van inwerkingtreding gelden de kaders uit het Besluit versterking gebouwen Groningen, waarin de publieke regie op de versterking is geregeld.

Nieuwste inzichten in de versterkingsopgave

Zoals benoemd is afgesproken dat in het versterkingsproces de nieuwste inzichten worden toepast. Deskundigen verwachten dat, door het afbouwen en stoppen van de gaswinning in 2022, de kans op zware aardbevingen afneemt. Daardoor is voor gebouwen mogelijk minder of geen versterking nodig. Door de wijziging van de kaarten die de seismiciteit laten zien, komt een groot deel van Oldambt (en ook delen van Delfzijl, Midden-Groningen en Het Hogeland) buiten de zogenaamde 0,05-contour te liggen. Dat heeft gevolgen voor de beoordeling van deze panden, omdat ze door de afgenomen seismiciteit in beginsel ‘op norm’ zijn (en dus voldoen aan de landelijk geldende veiligheidsnorm). De toekomstige seismische krachten zijn dusdanig beperkt dat ze niet kunnen leiden tot een onveilige situatie (getoetst aan de Meijdam-norm). Dat betekent niet in dat er in de toekomst geen schade meer kan ontstaan. Het betekent wel dat experts verwachten dat de ontstane schade niet meer zal leiden tot onveilige (levensbedreigende) situaties.

Het is lastiger om uit te leggen dat panden die buiten de 0,05-contour vallen, niet doorberekend worden om te bepalen of ze veilig zijn. Dat betekent dat ze wel worden opgenomen, maar dat uit de beoordeling meteen zal blijken dat ze op norm zijn vanwege het ontbreken van seismische krachten in de bodem. Een aandachtspunt hierbij zijn panden die op norm worden verklaard en die (forse) schade hebben door eerdere aardbevingen. Het is volgens ons niet uit te leggen dat een pand op norm wordt verklaard, terwijl er door die schade bijvoorbeeld sprake is van een Acuut Onveilige Situatie (AOS). NCG en IMG moeten bij een samenloop van schade en mogelijke versterking in overleg over het herstel van het pand tot een staat waarin het niet langer onveilig is. NCG gaat in dit soort gevallen een deskundig ingenieursbureau vragen om het pand te beoordelen zoals dat bij het LOoV (Loket Opname op Verzoek) ook wordt gedaan. Zo kan bepaald worden of er toch gerekend moet worden bij de beoordeling van het pand. Voor alle panden geldt dat er een opname plaatsvindt en dat de

beoordeling kan worden afgerond met een versterkingsadvies en een besluit waarom het pand ‘op norm’ wordt verklaard of versterkt moet worden. Tegen dit besluit staat bezwaar en beroep open.

Typologieaanpak

Om de versterkingsoperatie te versnellen, is de Typologieaanpak ingevoerd. Die aanpak is ontwikkeld door TNO. Bij deze aanpak worden gebouwen op basis van vergelijkbare bouwkundige en seismische kenmerken ingedeeld in typologieën. Per typologie is door TNO een uitgebreide analyse, inclusief berekeningen, uitgevoerd om te bepalen of gebouwen van die typologie aan de veiligheidsnorm voldoen. Ook met de Typologieaanpak krijgt elk huis eerst een opname. Een deskundige inspecteert het gebouw en bepaalt vervolgens op basis van de kenmerken bij welke typologie het gebouw hoort. Op grond daarvan kan de bouwkundige op de kaarten van de Typologieaanpak zien of eventuele versterking nodig is om te voldoen aan de veiligheidsnorm. Een grote verbouwing of schade aan het gebouw kan reden zijn dat een gebouw niet aan een typologie kan worden toebedeeld. Als dit het geval is, dan kan een reguliere opname en beoordeling aan de orde zijn. De verwachting is dat dat nog maar in een beperkt aantal gevallen zo is. Afgelopen juni heeft het Adviescollege Veiligheid Groningen (ACVG) akkoord gegeven op het gebruik van de eerste typologieën. De verwachting is dat later dit jaar ook andere typologieën volgen.

De stappen van de typologieaanpak - © NCG

6. Uitgangspunten versterkingsopgave Oldambt

In dit hoofdstuk beschrijven we de uitgangspunten die we hanteren voor de versterkingsopgave in Oldambt. We gaan daarbij in op het Meerjaren Versterkingsplan dat door gemeenten en NCG samen wordt opgesteld. Daarnaast behandelen we de criteria die we als gemeente hebben gebruikt voor het samenstellen van projecten en de prioritering daarvan en de capaciteitsverdeling.

Meerjaren Versterkingsplan (MJVP)

NCG werkt in afstemming met de aardbevingsgemeenten aan een Meerjaren Versterkingsplan (MJVP) voor de hele aardbevingsregio. Het MJVP heeft als doel om voor het hele aardbevingsgebied, op basis van de lokale programma's van aanpak van de vijf aardbevingsgemeenten, sturing te geven aan de uitvoering en de planning van de versterkingsoperatie. Het vormt daarmee de gezamenlijke visie van de gemeenten en NCG op het verloop van de versterkingsoperatie. De planning is dat het MJVP komend najaar wordt vastgesteld, nadat alle lokale programma's door de gemeenteraden zijn vastgesteld.

Uitgangspunten en aanpak MJVP

- Het MJVP vormt de gezamenlijke visie van gemeenten op het verloop van de operatie. Het heeft als doel om ervoor te zorgen dat de gemeentelijke plannen van aanpak zijn afgestemd op elkaar en op de beschikbare capaciteit. NCG speelt hierin een faciliterende rol, bijvoorbeeld door de status en planning van de gemeentelijke werkvoorraden inzichtelijk te maken.
- Het MJVP bestaat in feite uit drie delen die samen het totale MJVP vormen:
    - Een gemeentelijk meerjarenbeeld, als onderdeel van het lokale plan van aanpak, over het verloop van de totale versterkingsopgave.
    - Een regionaal meerjarenbeeld, bestaande uit gezamenlijke afspraken van gemeenten over capaciteitsverdeling, hoe wordt geprioriteerd, besluitvorming en communicatie voor de duur van de operatie.
    - Een meerjaren uitvoeringsplanning, bestaande uit de vertaling van de geprioriteerde projecten naar een planning op kwartaalniveau voor de duur van de operatie.
- Omdat de uitvoeringsplanning en ook het plan van aanpak steeds worden geactualiseerd, is het MJVP een dynamisch plan bedoeld om de versterkingsoperatie doelmatig vanuit alle betrokken partijen aan te kunnen sturen. Factoren die mede van invloed zijn op het MJVP zijn de uitkomsten van versterkingsadviezen, de uitkomsten van herbeoordelingen, de beschikbare capaciteit bij NCG en aannemers, de beschikbaarheid van tijdelijke huisvesting, ecologische aspecten en wensen van bewoners. Het plan is om het MJVP twee keer per jaar te actualiseren.
- Het MJVP is nodig om goede afspraken te kunnen maken met marktpartijen. In de huidige markt is het cruciaal een meerjarig beeld en een meerjarige planning te hebben van de aanpak om te komen tot meerjarige afspraken.

Besluitvorming MJVP

- De meerjaren uitvoeringsplanning wordt per gemeente vastgesteld in de lokale stuurgroep. Gezien het feit dat deze planning informatie op adresniveau bevat en er nog een grote mate van onzekerheid is over de inhoud, is het niet gewenst om dit document openbaar te maken. Het vormt dus ook geen deel van de besluitvorming in de raad of de informatie naar de kamer.
- De gemeenteraden stellen de eigen lokale plannen en het lokale meerjarenbeeld vast. Het meerjarenbeeld bevat het prioriteringsmodel dat de gemeente (ook) hanteert bij de opstelling van de lokale plannen. De lokale plannen van aanpak en het MJVP liggen daarmee in elkaars verlengde.
- Het regionale meerjarenbeeld wordt vastgesteld in het Versterkingsoverleg Groningen (VOG). De afspraken over de capaciteitsverdeling maken deel uit van de besluitvorming.
- Het totale pakket (gezamenlijk meerjarenbeeld, het lokale meerjarenbeeld en de meerjaren-uitvoeringsplanning) kan vastgesteld worden in het Bestuurlijk Overleg Groningen (BOG).

- Gemeenten gebruiken het vastgestelde MJVP als uitgangspunt voor de lokale plannen na 2021-2022. Een gemeente kan in het lokale plan van aanpak de prioritering wijzigen en daarmee de opdracht voor NCG aanpassen. NCG vertaalt dit naar een aangepaste planning. Voor deze procedure moeten nadere afspraken worden gemaakt. Eventueel kan de raad een tussentijdse aanpassing mandateren aan het college.

Projecten en prioritering
Voor het MJVP worden individuele adressen zoveel mogelijk ingedeeld in projecten. Hierbij zijn de volgende criteria gehanteerd:

- Het project is uitvoerbaar en adressen liggen in dezelfde buurt of straat.
- Adressen in een project hebben zoveel mogelijk dezelfde typologie (bijzondere gebouwen, zoals agropanden, worden zoveel mogelijk als losse projecten gezien).
- Adressen in projecten hebben zoveel mogelijk dezelfde type eigenaar (particulier, woningcorporatie).
- Adressen met een verhoogd risicoprofiel staan los van adressen met andere risicoprofielen.

Om projecten vervolgens te prioriteren is een model opgesteld waarmee de versterkingsopgave kan worden omgezet in een logische planning. Hiervoor hebben we als gemeente Oldambt onderstaande punten gebruikt:

- Risicoclassificatie: adressen met een verhoogd risicoprofiel hebben voorrang op adressen met een licht verhoogd risicoprofiel of een normaal profiel. Adressen met een bijzondere situatie (AOS, forse schade, schrijnende situaties) krijgen ook voorrang.
- Bestuurlijke afspraken en maatwerk: adressen in blok A en B (Nieuwolda, ’t Waar en Nieuw Scheemda) hebben een hogere prioriteit dan de adressen in andere dorpen.
- Mijlpaal: projecten waar (het grootste deel van) de adressen verder zijn in het proces worden eerder aangepakt.
- Gebiedspecifiek: als laatste wordt ook gekeken naar de uitvoerbaarheid in de dorpen en de volgordelijkheid van projecten daarin (bijvoorbeeld door niet alle adressen in een gebied tegelijk op te pakken vanwege logistieke problemen).

Capaciteitsverdeling versterking

De beschikbare capaciteit voor de versterkingsoperatie speelt een belangrijke rol in het opstellen van het plan van aanpak 2021-2022. In afstemming met NCG en de gemeenten in het aardbevingsgebied zijn er afspraken gemaakt over de verdeling van de beperkte capaciteit voor zowel opname en beoordeling als voor planvorming en uitvoering. Deze afspraken zijn bestuurlijk vastgesteld in het VOG. De verdeling is gemaakt door de beschikbare capaciteit naar rato te verdelen over het aantal adressen per gemeente in het versterkingsprogramma.

Voor opnames en beoordelingen wordt onderscheid gemaakt in capaciteit voor reguliere beoordelingen en capaciteit voor typologische beoordelingen. Welke soort beoordeling kan worden toegepast, ligt aan de kenmerken van het gebouw. Voldoet een gebouw aan de uitgangspunten van de Typologieaanpak, dan wordt deze methode gebruikt. Voldoet een gebouw daar niet aan, dan moeten reguliere beoordelingsmethoden worden toegepast. Voor de komende jaren heeft NCG als doelstelling om 4000 reguliere opnames en 4000 typologie-opnames per jaar uit te voeren. Voor 2022 is de inschatting dat voor de Typologieaanpak zelfs 6000 opnames beschikbaar zijn. Verder is afgesproken dat een groot deel van de reguliere opnames wordt gereserveerd voor de herbeoordeling van adressen uit blok A en voor de uitval van typologie-opnames (uitval betreft adressen waarvan na opname geconstateerd wordt dat deze niet via de Typologieaanpak kunnen worden beoordeeld). Daarnaast wordt een deel van de capaciteit gereserveerd voor de Versterking van Bijzondere Situaties (VBS) en Acuut Onveilige Situaties (AOS).

Het resterende deel is verdeeld over de gemeenten naar rato van het aantal adressen dat nog moet worden beoordeeld. Wat dit betekent voor onze gemeente staat in onderstaande tabel. Op basis daarvan is de conclusie dat we eind 2023 nagenoeg klaar zijn met de boordeling van alle woningen. Hierbij is het goed om te benoemen dat we samen met NCG kijken naar manieren om de resterende

adressen versneld op te nemen en te beoordelen. Dit omdat deze adressen buiten de 0,05-contour vallen waardoor het beoordelingsproces sneller kan en de verwachting is dat ze op norm zijn.

	2021 (Q3-Q4)	2022	2023	Totaal	Werkvoorraad
Regulier	4	7	20	31	32
Typologie	44	44	13	101	101
Totaal	48	53	33	131	132

Tabel: capaciteit opname en beoordeling Oldambt

Wanneer blijkt dat na het opnemen en beoordelen een gebouw niet voldoet aan de norm en er een versterkingsadvies is opgeleverd, volgt de uitvoeringsfase. De capaciteit hiervoor wordt geschat op ongeveer 1000 adressen voor de tweede helft van 2021 en ruim 2000 adressen voor 2022. Bij die verdeling is niet het aantal adressen het uitgangspunt, maar het aantal projecten. Dit heeft te maken met het verschil in benodigde tijd en inzet per adres tussen bijvoorbeeld rijwoningen en afzonderlijke boerderijen. Als rekenregel hanteren we dat er per project circa 10 adressen kunnen worden uitgevoerd. Op basis van de afspraken over de capaciteitsverdeling leidt dit tot onderstaande aantallen voor Oldambt.

	2021 (Q3-Q4)	2022	Totaal
Projecten	7	14	21

Tabel: capaciteit planvorming en uitvoering Oldambt

7. Versterkingsopgave in Oldambt in breder perspectief

De versterkingsopgave staat niet los van bredere aardbevingsproblematiek. Woningen in de versterking hebben regelmatig ook te kampen met schade. Inwoners lopen tegen diverse vraagstukken aan. Als gemeente krijgen we steeds vaker hulpvragen. In dit hoofdstuk gaan we in op de versterkingsopgave in breder perspectief. Op de schadeproblematiek, op de sociaal-maatschappelijke inzet en ook op een aantal specifieke programma's die in het kader van de aardbevingsopgave zijn ontwikkeld.

Schadeproblematiek in Oldambt

Onze gemeente ligt aan de rand van het aardbevingsgebied. Daardoor is het vraagstuk rondom schade en veiligheid complex. Schade aan gebouwen is in onze hele gemeente zichtbaar. Maar het is niet altijd duidelijk of de gaswinning hiervan de oorzaak. In 2020 is het aantal schademeldingen bij het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) exponentieel gestegen met ruim 6000 meldingen naar een totaal van ruim 9000. Op 1 juli 2020 is de Tijdelijke wet Groningen in werking getreden, waarmee de schade-afhandeling wettelijk geregeld is en de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen (TCMG) op is gegaan in het IMG. Dit instituut behandelt alle vormen van schade als gevolg van bodembeweging door de gaswinning uit het Groningenveld (en de gasopslag in Norg). Onderdeel hiervan is ook de Waardededalingsregeling die deels ook in Oldambt van toepassing is. Sinds 1 januari 2021 kunnen inwoners uit een deel van onze gemeente hiervoor een aanvraag indienen.

Hoewel we formeel geen rol hebben in de schade-afhandeling, maken we ons wel druk om de belangen van onze inwoners. Als gemeente zien we een forse stijging in het aantal schademeldingen en in veel gevallen lijkt dit goed en ruimhartig afgehandeld te worden. Tegelijk ontvangen we ook met regelmaat hulpvragen van onze inwoners die we, soms ook in schrijnende situaties, zo goed mogelijk proberen te ondersteunen. In het afgelopen jaar is dan ook de inzet vanuit de gemeente verhoogd, is er regelmatig contact geweest met het IMG en hebben we in januari 2021 een informatiebijeenkomst gepland voor de gemeenteraad met Bas Kortmann, bestuursvoorzitter van het IMG.

Effectgebied gaswinning

De problematiek met betrekking tot schade speelt zich voor een deel af op of net buiten de rand van het effectgebied. Het gaat hierbij met name om de oostkant van onze gemeente waar we veel situaties kennen met forse schade en waar veel onduidelijkheid bestaat over afhandeling en erkenning. Naast gaswinning spelen mogelijk ook andere oorzaken een rol. Met een grote groep inwoners uit Oudedijk, Kostverloren en Drieborg hebben we nu een aantal keer overleg gehad. In enkele gevallen is sprake van erkende aardbevingsschade, maar in de meeste gevallen heeft men een afwijzing ontvangen. We zoeken samen met inwoners en IMG naar mogelijke oplossingen, maar de problematiek is complex en onduidelijk.

Nieuwe koers IMG

Recent heeft IMG een nieuwe koers aangekondigd (mei 2021). Het IMG heeft daarbij drie maatregelen aangekondigd:

1. Een nieuwe afbakening van het gebied voor het wettelijk bewijsvermoeden;
2. De aanpassing en precisering van het beoordelingskader;
3. De keuze tussen maatwerk en een forfaitaire regeling.

Vanuit de gemeente zijn we samen met andere gemeenten en provincies in gesprek met IMG over de impact hiervan. Daarbij roepen we IMG en ook het rijk op om te blijven werken aan een rechtvaardige en ruimhartige schadebeoordeling. Dit hebben we ook in een brief vastgelegd waarbij we hebben gevraagd om inwoners duidelijkheid te bieden, te zorgen dat adviezen van adviseurs juist tot stand komen en te zorgen voor voldoende capaciteit om de aanvragen te beoordelen.

Voor Oldambt heeft deze nieuwe koers waarschijnlijk ook gevolgen, alhoewel we dat nog niet goed kunnen overzien. Komend jaar zullen we hierover met IMG in gesprek blijven en samen met andere partijen ons blijven inzetten voor een goede schade-afhandeling.

Sociaal-maatschappelijke inzet

De aardbevingsproblematiek leidt ook tot schade op sociaal-emotioneel gebied. Daarom zijn we in 2020 gestart met de uitrol van Welzijn op Recept voor de aanpak van de sociaal-emotionele problematiek. Welzijn op Recept wordt uitgevoerd door welzijnsorganisatie SWO. Alle aardbevingsgemeenten hebben een bijdrage ontvangen vanuit het rijk en de provincie om sociaal-emotionele ondersteuning te bekostigen. Daarnaast dragen gemeenten via het NPG ook zelf bij aan de gezamenlijke inzet op dit gebied. Bij de uitrol van Welzijn op Recept is veel inzet gepleegd op de bekendheid van het concept bij huisartsen. Dit heeft ertoe geleid dat dit instrument diverse keren is ingezet in 2020. Concrete cijfers zijn niet bekend. Dit heeft waarschijnlijk ook te maken met het feit dat de eerste verwijzing (ondersteuningsvraag) primair niet op deze problematiek gericht is.

In het voorjaar van 2021 is een evaluatie uitgevoerd en is in de lokale stuurgroep afgesproken dat aanvullende inzet wenselijk is. Hiervoor is een plan opgesteld die in april 2021 door het college is vastgesteld. Naast het voortzetten van Welzijn op Recept is besloten om ook een onafhankelijke inwonersondersteuner te werven. We hopen dat deze na de zomer in Oldambt kan starten.
Gezien de positieve ervaringen van de andere gemeenten zou de inzet van een onafhankelijk inwonersondersteuner in Oldambt een waardevolle aanvulling kunnen zijn. Een inwonersondersteuner biedt laagdrempelig, aan de keukentafel of op straat, een luisterend oor. Financiering hiervan is mogelijk met de aanvullende middelen die vanuit de bestuurlijke afspraken beschikbaar komen.

Bijzondere en schrijnende situaties

De gevolgen van de gaswinning hebben voor sommige mensen zoveel impact dat zij in bijzondere of schrijnende situaties terecht komen. Ook in Oldambt zien we in het afgelopen jaar een toenemend aantal bijzondere of schrijnende situaties. Dit gebeurt waar schade en versterking samen komen, waar problemen tussen wal en schip dreigen te vallen of waar onduidelijk is of en in welke mate de schade aan woningen het gevolg is van de gaswinning. Waar mogelijk willen we inwoners en eigenaren bijstaan en hen verder helpen. Daarbij hebben we als gemeente de mogelijkheid om bijzondere of schrijnende situaties naar één van onderstaande aanpakken te helpen:

Aanpak schrijnende situaties
Met de bestuurlijke afspraken is 50 miljoen euro gereserveerd voor het oplossen van schrijnende situaties. Hiervoor is in de afgelopen maanden een aanpak ontwikkeld waarbij IMG en NCG samen met een onafhankelijke voorzitter aan de slag gaan. Inmiddels is een zogeheten interventieteam opgericht om voor schrijnende en/of vastgelopen situaties een oplossing te vinden. NCG en het IMG hebben ruim mandaat gekregen om maatwerkoplossingen te kunnen bieden aan bewoners van wie het dossier is vastgelopen, zodat deze bewoners weer perspectief kan worden geboden.

Commissie Bijzondere Situaties
Deze commissie helpt inwoners uit het aardbevingsgebied als er sprake is van bijzondere situaties, waar mensen zelf niet uit komen en waar dringend hulp nodig is. De commissie beoordeelt de aanvragen en besluit waar en hoe extra hulp kan worden geboden. Dit kan variëren van het inschakelen van praktische hulp tot het toekennen van een financiële vergoeding. Steeds is het doel om samen een oplossing te vinden waarmee mensen weer verder kunnen.

Versterking Bijzondere Situaties
Ook binnen de versterkingsoperatie kan het voorkomen dat er sprake is van bijzondere of schrijnende gevallen. Hierbij valt onder meer te denken aan multiproblematiek, oftewel huishoudens waarbij naast de aardbevingsproblematiek ook nog andere problemen meespelen, zoals sociaal-emotionele of gezondheidsproblemen. Vaak worden deze gevallen niet ‘zwaar’ genoeg geacht voor de Commissie Bijzondere Situaties. Daardoor vallen deze adressen tussen wal en schip, omdat zij op het reguliere traject moeten wachten. De aanpak: versterking bijzondere situaties moet een vangnetconstructie worden voor gevallen die tussen wal en schip komen of zijn gekomen.

Speciale programma’s

Agroprogramma
In het Agroprogramma trekken de ministeries van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), Economische Zaken en Klimaat (EZK), Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de provincie Groningen, de vijf aardbevingsgemeenten en de sector gezamenlijk op. Het vaststellen en herstellen van schade of het versterken van een agrarisch pand is immers een complexe en veelal langdurige aangelegenheid. Bedrijfsplannen en investeringen in innovaties, verduurzaming en vernieuwing zijn hierdoor soms sterk achtergebleven en deels tot stilstand gekomen. In de uitvoering van het programma wordt nauw samengewerkt met NCG en IMG. Het provinciale Agroprogramma geldt in beginsel voor elk agrarisch bedrijf in het aardbevingsgebied. Dat zijn er ongeveer 1500 in totaal, waarbij de focus ligt op complexe gevallen. NCG richt zich op ongeveer 530 functionele agrarische bedrijven. Het Agroprogramma van NCG houdt zich, naast de primaire taak van versterken, bezig met innovaties en procesverbeteringen. Met de bestuurlijke afspraken zijn middelen (19 miljoen euro) beschikbaar gekomen voor de uitvoering van het programma.

Erfgoed
Goed onderhouden en vitaal erfgoed zorgt voor identiteit, samenhang, een aantrekkelijke leefomgeving en een economische basis voor bewoners en bezoekers. In het bevingsgebied bevinden zich 431 rijksmonumenten, 84 gemeentelijke monumenten en ruim 1300 karakteristieke panden. Om het erfgoed de aandacht te geven die het verdient, hebben de vijf gemeenten in de aardbevingsregio, de provincie Groningen, het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), waaronder de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, en Nationaal Coördinator Groningen een gezamenlijke aanpak ontwikkeld met als doel: het behouden en doorontwikkelen van Gronings erfgoed, de landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit en daarmee de gebiedsidentiteit én een optimale balans tussen veiligheid, schadeherstel en het behoud van Gronings erfgoed in zijn ruimtelijke context.

Een erfgoedpand in Oldambt (foto ter illustratie) - © Petra Ruben

In mei 2020 is het geactualiseerde Erfgoedprogramma 2020-2023 vastgesteld. Hierin zijn vijf thema's uitgewerkt:

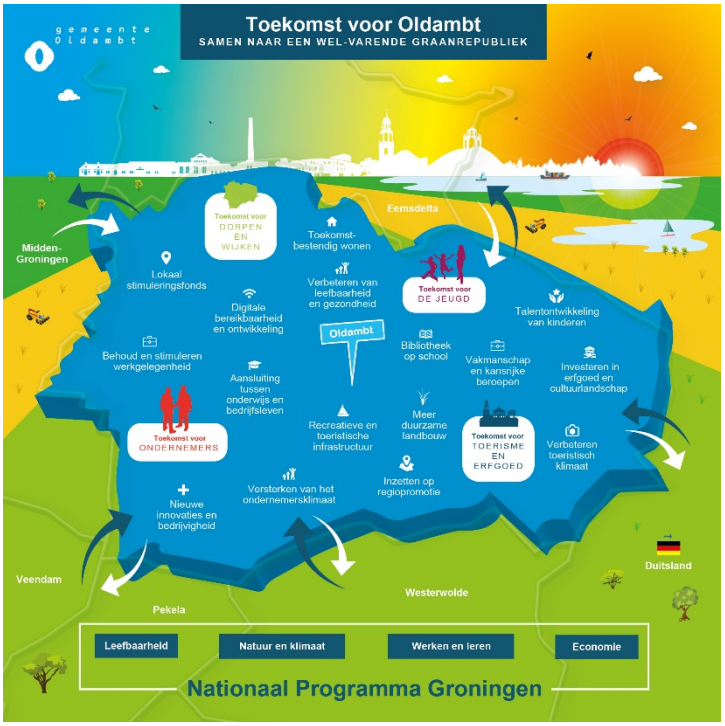
1. Gebiedsgerichte ontwikkeling van toekomstbestendig erfgoed: erfgoed in stads- en dorpsvernieuwing als drager voor versterking van de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid;
2. Behoud van karakteristieke panden als drager van de gebiedsidentiteit;
3. Kennisontwikkeling, innovatie, vakmanschap en onderwijs;
4. Vernieuwende initiatieven in relatie tot erfgoed en de ruimtelijke context;
5. Verduurzaming en ruimtelijke kwaliteit. Dit thema loopt als een rode draad door de andere vier thema's heen.

In het afgelopen jaar zijn de volgende resultaten geboekt:

- Een subsidieregeling voor regulier onderhoud van karakteristieke panden en gemeentelijke monumenten. Met de middelen uit de bestuurlijke afspraken is het mogelijk deze regeling ook meerjarig door te zetten;
- Subsidieregeling voor groene rijksmonumenten (denk aan historische tuinen en groene landschapselementen);
- Opdrachtverbreding Erfgoedloket: het Erfgoedloket ondersteunt en adviseert nu ook eigenaren van karakteristieke panden;
- Ontwikkeling van toekomstbestendig erfgoed via een kanjerregeling Erfgoedpanden in een gebiedsaanpak;
- Ontwikkeling van een Werkproces Versterken Erfgoedpanden (specifiek bedoeld voor rijksmonumenten).

Nationaal Programma Groningen

In 2020 is het lokale programma van de gemeente Oldambt opgesteld en ingediend bij het bestuur van Nationaal Programma Groningen (NPG). Begin 2021 heeft het bestuur het lokale programma én zes projectaanvragen goedgekeurd. In maart 2021 is het programma vervolgens door de gemeenteraad vastgesteld. Het lokale programma is het resultaat van een intensief traject waarin veel mensen hebben meegedacht en meegewerkt.

Vooruitlopend op het lokale programma zijn in 2020 al twee projecten in uitvoering gekomen. Zo is met financiering van het NPG de verkeerssituatie rond de Brede School in Scheemda aangepakt en is een bijdrage geleverd in het project Nieuwborgen.net, over het aardgasvrij maken van de dorpen Nieuwolda en Wagenborgen. Verder is ook gestart met de uitrol van Welzijn op Recept in Oldambt in het kader van de sociaal-emotionele ondersteuning rond de aardbevingsproblematiek.

In 2021 starten we met de zes nieuwe projecten die zijn goedgekeurd en gaan we ook verder aan de slag met de verdere uitvoering van ons lokale programma.

MKB

Het MKB-programma staat nog in de kinderschoenen en dat betekent dat veel processen en organisatievormen nog opgezet moeten worden. Sinds de vaststelling van het MKB-programma in september 2020 zijn de werkzaamheden voornamelijk gericht op het opzetten van de 'tijdelijke beleidsregel schade door versterking', de herijking van de MKB-opgave en het opzetten van interne

processen en kaders. De omvang van het MKB-programma betreft ongeveer 5000 MKB'ers met een onderneming in het aardbevingsgebied. Het MKB-programma is bedoeld voor ondernemingen van allerlei groottes, variërend van ondernemers met een bedrijf aan huis tot ondernemers met een eigen bedrijfspand. In de verdeling van de bestuurlijke afspraken is 11 miljoen euro gereserveerd voor een integraal MKB-programma.

Regelingen

In de afgelopen jaren zijn diverse regelingen en subsidies opgesteld voor inwoners uit het aardbevingsgebied. Het gaat hierbij onder andere om de Waardedalingsregeling die in januari 2021 in Oldambt van start is gegaan en de regeling voor immateriële schade die in het najaar van 2021 start. Verder ook het koopinstrument, de nieuwbouwregeling en regelingen voor erfgoed, agro en MKB. Voor verduurzaming en woningverbetering zijn er verschillende subsidieregelingen bij erkende schade en versterking. In het kader van de bestuurlijke afspraken zijn hiervoor ook aanvullende middelen beschikbaar gesteld. In bijlage 2 hebben we het een en ander kort toegelicht in een folder die we eind mei 2021 huis-aan-huis hebben verspreid in de versterkingsdorpen in onze gemeente.

Bijlage 1: voortgang en planning versterking per dorp

NIEUWOLDA

Een aanzienlijk deel (ongeveer een derde) van de woningen in Nieuwolda maakt onderdeel uit van de versterkingsoperatie. Voor een klein deel gaat het om corporatiewoningen van Groninger Huis. Alle adressen zitten inmiddels in het proces van opname en beoordeling. Uitzondering hierop zijn de 15 woningen die nieuw aan de versterking zijn toegevoegd. Deze cijfers zijn nog niet verwerkt in de data en dus ook nog niet opgenomen in onderstaande tabel. Voor de meeste woningen is er al een opname uitgevoerd. De beoordeling en het versterkingsadvies voor deze woningen wordt rond de zomer, uiterlijk dit najaar verwacht. Op dit moment start het vervolgproces naar uitvoering voor een deel van de woningen (in elk geval de adressen in blok A). Verwachting is dat de eerste woningen in 2022 daadwerkelijk versterkt worden.

	Nog niet gestart	Opname uitvoeren	Beoordeling opstellen	Planvorming voorbereiden	Uitvoeringsplan opstellen	Uitvoering	Afgerond	Totaal
Blok A	0	0	17	46	7	0	3	73
Blok B	0	37	112	0	0	0	1	150
Totaal	0	37	129	46	7	0	4	223

Aantal adressen per fase		Voortgang medio 2021	Planning/opdracht 2021-2022
Nog niet gestart	0		
Opname uitvoeren	37	Voor deze adressen geldt dat nog geen opname is gedaan omdat NCG hier geen contact heeft kunnen krijgen of dat eigenaren hebben aangegeven (nog) niet mee te willen doen aan het versterkingsprogramma.	Verzoek aan NCG is om deze adressen (opnieuw) te benaderen voor een opname. Mocht dit niet tot succes leiden, dan zal NCG dit formeel afhandelen en de gemeente hiervan in kennis stellen.
Beoordeling opstellen	129	Voor de meeste adressen geldt dat het versterkingsadvies rond de zomer verwacht wordt. Een aantal adressen volgt later dit najaar.	We gaan ervan uit dat alle versterkingsadviezen voor het einde van het jaar zijn opgeleverd en zijn gedeeld met de eigenaren. De eigenaren in blok A krijgen een gesprek over de keuze voor wel of geen herbeoordeling. Voor een deel wordt in 2022 het vervolgtraject opgestart.
Planvorming voorbereiden	46	Dit zijn de adressen waar het versterkingsadvies afgelopen maanden is vastgesteld. Een deel hiervan is inmiddels ook gedeeld met de eigenaren.	We gaan ervan uit dat NCG op korte termijn ook de andere versterkingsadviezen deelt met de eigenaren. Voor een deel van deze adressen wordt NCG gevraagd om het proces naar uitvoering op te starten (in elk geval voor alle adressen in blok A).
Uitvoeringsplan opstarten	7	Dit betreft 6 adressen die via het Agroprogramma worden begeleid naar uitvoering. Eén adres loopt via het VBS-programma.	Voor deze adressen wordt in de komende periode een uitvoeringsplan opgesteld. Verwachting is dat de uitvoering in 2022 kan starten.
Uitvoering	0		
Afgerond	4	Voor deze adressen geldt dat ze technisch zijn afgehandeld. Drie adressen zijn op eigen initiatief gesloopt en één adres is in het verleden al door de NAM versterkt.	

’T WAAR

Een groot deel van de woningen in ’t Waar zit in de versterkingsoperatie (ongeveer de helft). Al deze woningen zijn inmiddels opgenomen (een enkele uitzondering daar gelaten) en hebben een versterkingsadvies gekregen of krijgen die dit najaar. Voor een deel hiervan wordt vervolgens een uitvoeringsplan opgesteld (in elk geval de adressen in blok A). Verwachting is dat in 2022 de eerste woningen versterkt worden.

	Nog niet gestart	Opname uitvoeren	Beoorde-ling opstellen	Plan-vorming voor-bereiden	Uitvoerings-plan opstellen	Uitvoering	Afgerond	Totaal
Blok A	0	0	2	17	3	0	0	22
Blok B	0	3	12	0	0	0	0	15
Totaal	0	3	14	17	3	0	0	37

Aantal adressen per fase		**Voortgang medio 2021**	**Planning/opdracht 2021-2022**
Nog niet gestart	0		
Opname uitvoeren	3	Voor deze adressen geldt dat nog geen opname is gedaan omdat NCG hier geen contact heeft kunnen krijgen of dat eigenaren hebben aangegeven (nog) niet mee te willen doen aan het versterkingsprogramma.	Verzoek aan NCG om deze adressen (opnieuw) te benaderen voor een opname. Mocht dit niet tot succes leiden, dan zal NCG dit formeel afhandelen en de gemeente hiervan in kennis stellen.
Beoordeling opstellen	14	Deze adressen zijn opgenomen en worden beoordeeld. Verwachting is dat het versterkingsadvies rond de zomer klaar is en gedeeld wordt met de eigenaren.	We gaan ervan uit dat alle versterkingsadviezen voor het einde van het jaar zijn opgeleverd en zijn gedeeld met de eigenaren. De eigenaren in blok A krijgen een gesprek over de keuze voor wel of geen herbeoordeling. Voor een deel wordt in 2022 het vervolgtraject opgestart.
Planvorming voorbereiden	17	Dit zijn de adressen waar het versterkingsadvies afgelopen maanden is vastgesteld. Een deel hiervan is inmiddels ook gedeeld met de eigenaren.	We gaan ervan uit dat NCG op korte termijn ook de andere versterkingsadviezen deelt met de eigenaren. Voor een deel van deze adressen wordt NCG gevraagd om het proces naar uitvoering op te starten (in elk geval alle adressen in blok A).
Uitvoerings-plan opstarten	3	Dit betreft twee adressen die via het VBS-programma worden begeleid naar uitvoering. Eén adres loopt via het EKB-programma.	Voor de VBS-adressen wordt de komende periode een uitvoeringsplan opgesteld. Verwachting is dat in 2022 de uitvoering kan starten. Het EKB-adres wordt ondersteund in het proces naar uitvoering.
Uitvoering	0		
Afgerond	0		

NIEUW SCHEEMDA

In dit dorp zit ongeveer de helft van alle woningen in de versterkingsopgave. Bijna alle woningen zijn inmiddels opgenomen en hebben een versterkingsadvies gekregen (of ontvangen deze binnenkort). Voor een deel hiervan wordt vervolgens een uitvoeringsplan opgesteld (in elk geval de adressen in blok A). Verwachting is dat in 2022 de eerste panden versterkt worden.

	Nog niet gestart	Opname uitvoeren	Beoorde-ling opstellen	Plan-vorming voor-bereiden	Uitvoerings-plan opstellen	Uitvoering	Afgerond	Totaal
Blok A	0	0	5	20	3	0	1	29
Blok B	0	14	32	0	0	0	0	46
Totaal	0	14	37	20	3	0	1	75

Aantal adressen per fase		Voortgang medio 2021	Planning/opdracht 2021-2022
Nog niet gestart	0		
Opname uitvoeren	14	Voor deze adressen geldt dat nog geen opname is gedaan omdat NCG hier geen contact heeft kunnen krijgen of dat eigenaren hebben aangegeven (nog) niet mee te willen doen aan het versterkingsprogramma.	Verzoek aan NCG om deze adressen (opnieuw) te benaderen voor een opname. Mocht dit niet tot succes leiden, dan zal NCG dit formeel afhandelen en de gemeente hiervan in kennis stellen.
Beoordeling opstellen	37	Voor de meeste adressen geldt dat het versterkingsadvies rond de zomer verwacht wordt. Een aantal adressen volgt later dit najaar.	We gaan ervan uit dat alle versterkingsadviezen voor het einde van het jaar zijn opgeleverd en zijn gedeeld met de eigenaren. De eigenaren in blok A krijgen een gesprek over de keuze voor wel of geen herbeoordeling. Voor een deel wordt in 2022 het vervolgtraject opgestart.
Planvorming voorbereiden	20	Dit zijn de adressen waar het versterkingsadvies afgelopen maanden is vastgesteld. Een deel hiervan is inmiddels ook gedeeld met de eigenaren.	We gaan ervan uit dat NCG op korte termijn ook de andere versterkingsadviezen deelt met de eigenaren. Voor een deel van deze adressen wordt NCG gevraagd om het proces naar uitvoering op te starten (in elk geval alle adressen in blok A).
Uitvoerings-plan opstarten	3	Dit betreft twee adressen die via het Agroprogramma worden begeleid naar uitvoering. Eén adres loopt via het Erfgoedprogramma.	Voor deze adressen wordt komende periode een uitvoeringsplan opgesteld. Verwachting is dat in 2022 de uitvoering kan starten.
Uitvoering	0		
Afgerond	1	Voor dit adres geldt dat deze technisch is afgehandeld (op eigen initiatief gesloopt).	

MIDWOLDA

In Midwolda zit een beperkt deel van de woningen in de versterkingsoperatie. Bijna een derde deel hiervan is een corporatiewoning van Groninger Huis. Een klein aantal adressen zit inmiddels in het proces naar uitvoering en wordt zo mogelijk in 2022 versterkt. Voor de meeste adressen geldt echter dat het proces van opname en beoordeling nog moet starten. Het streven is om dit voor eind 2022 te realiseren.

	Nog niet gestart	Opname uitvoeren	Beoordeling opstellen	Planvorming voorbereiden	Uitvoeringsplan opstellen	Uitvoering	Afgerond	Totaal
Blok A	0	0	0	0	4	0	0	4
Blok B	0	0	0	0	0	0	0	0
Blok C	67	1	0	0	0	0	0	68
Totaal	67	1	0	0	4	0	0	72

Aantal adressen per fase		Voortgang medio 2021	Planning/opdracht 2021/2022
Nog niet gestart	67		Het streven is om deze adressen voor eind 2022 op te nemen en ook zoveel mogelijk de beoordeling hiervan af te ronden.
Opname uitvoeren	1	Voor dit adres geldt d geldt dat nog geen opname is gedaan omdat NCG hier geen contact heeft kunnen krijgen of dat eigenaren hebben aangegeven (nog) niet mee te willen doen aan het versterkingsprogramma.	Het verzoek aan NCG is om dit adres opnieuw te benaderen voor een opname. Mocht dit niet tot succes leiden, dan zal NCG dit formeel afhandelen en de gemeente hiervan in kennis stellen.
Beoordeling opstellen	0		
Planvorming voorbereiden	0		
Uitvoerings-plan opstarten	4	Het gaat hierbij om drie adressen die via de Praktijkaanpak worden opgepakt. En één adres die via het Agroprogramma word begeleid naar uitvoering.	Voor deze adressen wordt komende periode een uitvoeringsplan opgesteld. Verwachting is dat in 2022 de uitvoering kan starten.
Uitvoering	0		
Afgerond	0		

OOSTWOLD

Een beperkt deel van de woningen in Oostwold zit in de versterkingsoperatie. Ruim de helft hiervan is een corporatiewoning van Groninger Huis. Het grootste deel van deze adressen moet nog opgenomen en beoordeeld worden. Het streven is om dit voor eind 2022 te realiseren. Een klein aantal adressen is al wel beoordeeld. De eigenaren hiervan ontvangen dit najaar een versterkingsadvies. Daarnaast zijn er twee adressen die in het proces naar uitvoering zitten en waar de uitvoering waarschijnlijk in 2022 zal starten.

	Nog niet gestart	Opname uitvoeren	Beoorde-ling opstellen	Plan-vorming voor-bereiden	Uitvoerings-plan opstellen	Uitvoering	Afgerond	Totaal
Blok A	0	0	0	0	2	0	0	2
Blok B	0	0	5	0	0	0	0	5
Blok C	55	0	0	0	0	0	0	55
Totaal	55	0	5	0	2	0	0	62

Aantal adressen per fase		Voortgang medio 2021	Planning/opdracht 2021-2022
Nog niet gestart	55		Het streven is om deze adressen voor eind 2022 op te nemen en ook zoveel mogelijk de beoordeling hiervan af te ronden.
Opname uitvoeren	0		
Beoordeling opstellen	5	Voor deze adressen geldt dat het versterkingsadvies dit najaar verwacht wordt.	We gaan ervan uit dat alle versterkingsadviezen voor het einde van het jaar zijn opgeleverd en zijn gedeeld met de eigenaren. Afhankelijk van de uitkomsten én de beschikbare capaciteit zal mogelijk in 2022 ook het vervolgtraject opgestart kunnen worden door NCG.
Planvorming voorbereiden	0		
Uitvoerings-plan opstarten	2	Eén adres wordt via het Agroprogramma begeleid naar uitvoering. Verder zit één adres in de Praktijkaanpak.	Voor deze adressen wordt de komende periode een uitvoeringsplan opgesteld. Verwachting is dat in 2022 de uitvoering kan starten.
Uitvoering	0		
Afgerond	0		

SCHEEMDA

Een klein aantal woningen in Scheemda zit in de versterkingsoperatie. Het grootste deel hiervan is nog niet gestart en het streven is om deze adressen voor eind 2022 op te nemen en te beoordelen. Voor een aantal woningen is het proces al verder en liggen er versterkingsadviezen of is het traject naar uitvoering al gestart.

	Niet gestart	Opname uitvoeren	Beoordeling opstellen	Planvorming voorbereiden	Uitvoeringsplan opstellen	Uitvoering	Afgerond	Totaal
Blok A	0	0	0	1	2	0	0	3
Blok B	0	0	1	0	0	0	0	1
Blok C	12	0	0	0	0	0	0	12
Totaal	12	0	1	1	2	0	0	16

Aantal adressen per fase		Voortgang medio 2021	Planning/opdracht 2021-2022
Nog niet gestart	12		Het streven is om deze adressen voor eind 2022 op te nemen en ook zoveel mogelijk de beoordeling hiervan af te ronden.
Opname uitvoeren	0		
Beoordeling opstellen	1	Voor dit adres geldt dat het versterkingsadvies dit najaar verwacht wordt.	We gaan ervan uit dat alle versterkingsadviezen voor het einde van het jaar zijn opgeleverd en zijn gedeeld met de eigenaren. Voor een deel wordt in 2022 ook het vervolgtraject opgestart door NCG.
Planvorming voorbereiden	1	Voor dit adres is het versterkingsadvies afgelopen maanden vastgesteld en ook gedeeld met de eigenaren.	Voor dit adres wordt NCG gevraagd om het proces naar het uitvoeringsplan op te starten.
Uitvoerings-plan opstarten	2	Dit betreft één adres die via het VBS-programma wordt begeleid naar uitvoering. Daarnaast loopt één adres via de Praktijkaanpak.	Voor dit adres wordt in de komende periode een uitvoeringsplan opgesteld. Verwachting is dat in 2022 de uitvoering kan starten.
Uitvoering	0		
Afgerond	0		

Bijlage 2: folder voor inwoners

Hieronder staat de folder die we eind mei hebben opgesteld en huis aan huis in het versterkingsgebied hebben verspreid. Hierin een samenvatting van de afspraken over de versterkingsoperatie en de diverse regelingen.

Afspraken over de versterking

Op 6 november 2020 zijn er extra afspraken gemaakt over de versterking van woningen en andere gebouwen. Reden voor die afspraken is het stoppen van de gaswinning in het Groningenveld in 2022. Experts verwachten dat daardoor de kans op zware aardbevingen minder wordt. Hieronder leest u wat de afspraken betekenen voor de versterkingsoperatie.

Het versterkingsadvies voor uw woning is (bijna) klaar

U heeft twee keuzes:
- uw woning volgens het versterkingsadvies laten versterken óf
- uw woning opnieuw laten beoordelen volgens de nieuwste inzichten

Kiest u voor de beoordeling volgens de nieuwste inzichten? Dan komt u in aanmerking voor een vergoeding van maximaal 30.000 euro. Die vergoeding bestaat uit een subsidie van 17.000 euro voor het verduurzamen en verbeteren van de woning en een bedrag van 13.000 euro om naar eigen inzicht te besteden. Het maakt niet uit wat de uitkomst van de nieuwe beoordeling is. Versterking die volgens de nieuwste inzichten nodig is, wordt uitgevoerd.

Inwoners die voor deze subsidie in aanmerking komen, hebben in januari 2021 een brief gekregen met meer informatie.

Uw woning komt in aanmerking voor maatwerk

• Soms is er sprake van maatwerk om te voorkomen dat er grote verschillen ontstaan in hetzelfde dorp of in dezelfde wijk. Die verschillen kunnen ontstaan als voor het ene huis wél een ingrijpend versterkingsadvies is of wordt voorgesteld, maar voor het andere huis niet. Terwijl het vaak om huizen gaat die erg op elkaar lijken of die dicht bij elkaar in de buurt staan.

• In Oldambt geldt dit maatwerk voor woningen in Nieuwolda, Nieuw Scheemda en 't Waar die nog geen versterkingsadvies hebben. Een groot deel van de woningen in deze drie dorpen heeft namelijk al een versterkingsadvies of krijgt deze binnenkort. Met deze maatwerkaanpak willen we de verschillen tussen de woningen met en zonder versterkingsadvies verkleinen.

• De adressen die door de gemeente zijn geselecteerd voor maatwerk, hebben recht op dezelfde vergoeding van maximaal 30.000 euro. Soms krijgen eigenaren de mogelijkheid om te kiezen voor een aanvullend pakket (versterkings)maatregelen. Dit is dan in plaats van de vergoeding van 30.000 euro.

Inwoners die voor dit maatwerk in aanmerking komen, hebben in februari 2021 een brief gekregen met meer informatie.

Uw woning is nog niet opgenomen

Uw woning wordt beoordeeld met de nieuwste inzichten. Deze beoordeling kan twee uitkomsten hebben: uw woning voldoet aan de veiligheidsnorm of er is nog versterking nodig. U komt in beide gevallen in aanmerking voor een subsidie van 17.000 euro voor voor het verduurzamen en verbeteren van de woning.

Inwoners die voor deze subsidie in aanmerking komen, hebben in april 2021 een brief gekregen met meer informatie.

Uw woning valt niet binnen de versterkingsopgave

Voor de eigenaren van woningen in het aardbevingsgebied die niet in het versterkingsprogramma van Nationaal Coördinator Groningen zitten, komt er een subsidie van 10.000 euro voor het verduurzamen en verbeteren van de woning. In Oldambt geldt deze regeling voor woningeigenaren in de dorpen Nieuwolda, Nieuw Scheemda, 't Waar, Scheemda, Midwolda en Oostwold (met de postcodes 9942, 9943, 9944, 9679, 9681 en 9682).

In juli 2021 volgt nadere informatie over deze subsidieregeling.

U hebt een huurwoning

De hierboven genoemde afspraken gelden voor de eigenaar van uw woning. Huurt u van een woningcorporatie en woont u in Nieuwolda, Nieuw Scheemda, 't Waar, Scheemda, Midwolda of Oostwold? Dan ontvangt u een vrij besteedbaar bedrag van 750 euro. Ook woningcorporaties krijgen geld om hun woningen op te knappen.

Regelingen voor het aardbevingsgebied

Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste regelingen en subsidies voor het aardbevingsgebied. Kijk op de websites van de verschillende organisaties achter de regelingen voor de voorwaarden.

Waardedalingsregeling

Sinds 1 januari 2021 kunnen inwoners uit een deel van Oldambt een aanvraag indienen voor de Waardedalingsregeling. De Waardedalingsregeling vergoedt de financiële schade die is ontstaan doordat een woning minder waard is geworden of minder hard in waarde is gestegen door de gaswinning. In Oldambt gaat het om een vergoeding van 2,7 procent van de WOZ-waarde van de woning op 1 januari 2019 of de verkoopprijs van de woning.

De Waardedalingsregeling is bedoeld voor inwoners uit de postcodegebieden 9942 ('t Waar), 9943 (Nieuw Scheemda) en 9944 (Nieuwolda) die tussen 16 augustus 2012 (de dag van de aardbeving bij Huizinge) en 1 januari 2019 eigenaar zijn of zijn geweest van een woning. De Waardedalingsregeling is aan te vragen bij het Instituut Mijnbouwschade Groningen.

Immateriële schade (nog niet gestart)

Immateriële schade is schade die iemand ervaart door pijn, leed of verdriet door de gevolgen van de gaswinning in de regio. Zo'n vergoeding wordt ook wel 'smartengeld' genoemd. In de loop van 2021 wordt het mogelijk om een vergoeding voor immateriële schade aan te vragen bij het Instituut Mijnbouwschade Groningen.

Koopinstrument

Het Koopinstrument is bedoeld voor woningeigenaren in het aardbevingsgebied die moeite hebben om hun huis te verkopen. Er zijn jaarlijks twee aanvraagrondes: een ronde in maart en een ronde in september. Het Koopinstrument is alleen bedoeld voor woningen in de kern van het aardbevingsgebied. In Oldambt gaat het om de postcodes 9942 ('t Waar), 9943 (Nieuw Scheemda) en 9944 (Nieuwolda). Deze regeling is aan te vragen bij Nationaal Coördinator Groningen.

Nieuwbouwregeling

Bent u van plan om uw nieuwbouwwoning aardbevingsbestendig te bouwen? Dan kunt u via de Nieuwbouwregeling financiële ondersteuning aanvragen. De Nieuwbouwregeling is aan te vragen bij Nationaal Coördinator Groningen.

Waardevermeerderingsregeling

De Waardevermeerderingsregeling is een subsidieregeling voor huiseigenaren met erkende aardbevingsschade die hun woning energiezuinig willen maken. U kunt deze subsidie aanvragen voor verschillende energiebesparende en energieopwekkende maatregelen. Per adres kan de subsidie oplopen tot maximaal 4.000 euro. De Waardevermeerderingsregeling is aan te vragen bij Samenwerkingsverband Noord-Nederland.

Energiebesparing aardbevingsbestendige woningen

Woningeigenaren met een getekende versterkingsovereenkomst kunnen subsidie aanvragen om hun woning te verduurzamen. De subsidie kan oplopen tot 7.000 euro. Deze subsidie is opgenomen als onderdeel van de afspraken over de versterking en is aan te vragen bij Samenwerkingsverband Noord-Nederland.

Eigenaar Kiest Bouwer

Met Eigenaar Kiest Bouwer kunnen eigenaren die al een versterkingsadvies hebben, de versterking van hun woning of gebouw in eigen beheer uitvoeren. De eigenaar is dus opdrachtgever van de aannemer. De kosten voor de noodzakelijke versterking worden betaald door Nationaal Coördinator Groningen.

Maatregelen voor agrarische bedrijven

Bent u eigenaar van een boerenbedrijf en heeft u vragen over de versterking van uw (bedrijfs)gebouwen? Dan kunt u terecht bij het Agroloket van Nationaal Coördinator Groningen. Daarnaast is er het Agroprogramma van provincie Groningen en Nationaal Coördinator Groningen. Met het Agroprogramma wordt gewerkt aan oplossingen voor schadeafhandeling, versterking én een duurzame toekomst voor boeren in het aardbevingsgebied.

Maatregelen voor ondernemers

Om ondernemers en bedrijven in het aardbevingsgebied te compenseren voor de overlast door aardbevingen zijn er verschillende regelingen en subsidies. Daarnaast zijn er ook reguliere regelingen die kunnen helpen bij financiële moeilijkheden. Op de website van Nationaal Coördinator Groningen staat een overzicht van de regelingen. Op de website van de gemeente kunt u, op de pagina over het Ondernemersloket, informatie vinden over de financiële regelingen vanuit de gemeente.

Maatregelen voor cultureel erfgoed

Bent u eigenaar van een monumentaal of karakteristiek pand en op zoek naar een subsidie, (financiële) regeling of ondersteuning en advies bij de instandhouding van uw woning of gebouw? Dan kunt u terecht bij het Erfgoedloket Groningen. Het loket geeft gratis informatie en advies over bijvoorbeeld onderhoud, restauratie, financiering, subsidies, duurzaamheid en herbestemming.

Deze folder is gemaakt in mei 2021. De regelingen die worden genoemd in deze folder, kunnen veranderen. Bovendien gelden er voor iedere regeling een aantal voorwaarden. Kijk daarom altijd op de websites van de organisaties achter de regelingen voor de meest actuele informatie en de voorwaarden.

Op www.gemeente-oldambt.nl/maatregelen-voor-het-aardbevingsgebied
vindt u ook een actueel overzicht van de regelingen voor het aardbevingsgebied.

Belangrijke contactgegevens

Schade aan uw woning of pand?
Instituut Mijnbouwschade Groningen
W: www.schadedoormijnbouw.nl
T: 0800 4444 111

Klachten over schadeafhandeling?
Onafhankelijke Raadsman
(vanaf 2022: Nationale ombudsman)
W: www.onafhankelijkeraadsman.nl
T: 088 223 44 55

Onafhankelijk advies over schade of versterken?
Stut-en-Steun
W: www.stutensteun.nl
T: 050 211 20 44

Vragen over versterking?
Nationaal Coördinator Groningen
W: www.nationaalcoördinatorgroningen.nl
T: 088 041 44 77

Subsidies aanvragen?
Samenwerkingsverband Noord-Nederland
W: www.snn.nl
T: 050 522 49 00

Erfgoed
Erfgoedloket Groningen
W: www.erfgoedloketgroningen.nl
T: 050 313 27 09

Gezondheid
Maakt u zich zorgen over uw gezondheid? Neem contact op met uw huisarts.

Tips over omgaan met stress?
GGD Groningen
W: www.ggd.groningen.nl
T: 050 367 40 00

Heeft u stressklachten?
Welzijnscoach Sociaal Werk Oldambt
W: www.sociaalwerkoldambt.nl
T: 0597 42 18 33 (bereikbaar op werkdagen tussen 09.00 en 10.30 uur)

Behoefte aan een luisterend oor?
De luisterlijn
W: www.deluisterlijn.nl
T: 050 525 00 00

Vragen aan de gemeente?
Gemeente Oldambt
W: www.gemeente-oldambt.nl
T: 0597 48 20 00

Bent u huurder?
Zoek dan contact met de eigenaar van uw woning of uw woningcorporatie. Het grootste deel van de regelingen in deze folder geldt namelijk alleen voor de eigenaren van woningen of andere gebouwen.

Bijlage 3: definities en afkortingen

- **ACVG**: Adviescollege Veiligheid Groningen. Het onafhankelijke ACVG adviseert gevraagd en ongevraagd de minister van Economische Zaken en Klimaat (verantwoordelijk voor veiligheid) en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (verantwoordelijk voor de versterking) over kaders en normen voor de veiligheid van gebouwen.
- **AOS**: Acuut Onveilige Situatie. Hier is sprake van als de bewoner/eigenaar van een huis of gebouw zich acuut onveilig voelt. Een Acuut Onveilige Situatie kan worden gemeld bij IMG.
- **Beoordeling**: onderzoek of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet.
- **BOG:** Bestuurlijk Overleg Groningen. Een regionaal overleg tussen vertegenwoordigers van de aardbevingsgemeenten, NCG en het rijk waarin besluiten worden genomen over de (uitvoering van de) versterkingsopgave.
- **Bouwimpuls**: op 5 februari 2020 hebben zes regionale bouwbedrijven en het Rijk een akkoord ondertekend. De bouwbedrijven gaan samenwerken in een bedrijfsbureau. Bouwimpuls geeft ook uitvoering aan de Praktijkaanpak.
- **CBS:** Commissie Bijzondere Situaties: deze commissie helpt inwoners uit het aardbevingsgebied als er sprake is van bijzondere situaties, waar mensen zelf niet uit komen en waar dringend hulp nodig is. De commissie beoordeelt de aanvragen en besluit welke extra hulp kan worden geboden. Dit kan variëren van het inschakelen van praktische hulp tot het toekennen van een financiële vergoeding. Steeds is het doel om samen een oplossing te vinden waarmee mensen weer verder kunnen.
- **EKB**: eind 2020 is NCG gestart met Eigenaar Kiest Bouwer (EKB). Het doel hiervan is om het uitvoeren van de versterkingsplannen te versnellen. Bij EKB is de eigenaar opdrachtgever van de aannemer. De eigenaar heeft daardoor meer regie in het versterkingstraject. De kosten voor de noodzakelijke versterking van de woning vergoedt NCG. Eigenaren kunnen kiezen voor deze aanpak op het moment dat het versterkingsadvies klaar is.
- **HRA**: de Hazard and Risk Assessment is een jaarlijks onderzoek naar de veiligheidsrisico's in het aardbevingsgebied. Onderdeel van dit onderzoek is het risicomodel, waarmee op basis van een probabilistische methode de waarschijnlijkheid wordt aangegeven of een woning wel of niet voldoet aan de veiligheidsnorm. De Mijnraad heeft dit risicomodel gebruikt in haar advies. Sinds gasjaar 2021-2022 is de HRA vervangen door de publieke Seismische Dreigings en Risico Analyse (SDRA) die jaarlijks door TNO wordt opgesteld.
- **IMG**: Instituut Mijnbouwschade Groningen. Dit instituut is verantwoordelijk voor het afhandelen van schademeldingen als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld.
- **Licht verhoogd risicoprofiel (P90)**: gebouwen waarvan het mogelijk is dat zij niet voldoen aan de veiligheidsnorm.
- **Lokale projectgroep**: gemeentelijk overleg waarin medewerkers van de gemeente Oldambt en NCG zijn vertegenwoordigd. De projectgroep zorgt voor de voorbereiding van de versterkingsoperatie door de lijst van woningen en gebouwen compleet te maken, een prioritering aan te brengen in opnames en beoordelingen, de communicatie met inwoners te verzorgen en te zorgen voor sociaal-maatschappelijke zorg.
- **Lokale stuurgroep**: gemeentelijk overleg met daarin een afvaardiging van bestuurders van de gemeente Oldambt en de gebiedsmanager van NCG. De lokale stuurgroep neemt besluiten over de uitvoering van de versterkingsopgave in de gemeente Oldambt.
- **Loket Opname op Verzoek**: NCG is in 2020 gestart met dit loket voor inwoners die niet in de versterkingsopgave zitten, maar zich wel zorgen maken over de veiligheid van hun woning. Hierbij wordt een analyse gemaakt of het verstandig is om het pand nader te laten beoordelen of deze aan de veiligheidsnorm voldoet. Als dat het geval is, dan kan NCG besluiten om het adres toe te voegen aan de versterkingsaanpak.
- **MJVP**: het Meerjaren Versterkingsplan vormt de gezamenlijke visie van gemeenten op het verloop van de operatie. Het doel van het MJVP is om beter te kunnen sturen op de uitvoering van het versterkingsprogramma en om bewoners meer inzicht te bieden in de planning en mogelijke doorlooptijden.
- **Mijnraad**: de Mijnraad is een onafhankelijk adviesorgaan dat de minister van Economische Zaken en Klimaat adviseert over de verlening van verschillende mijnbouwvergunningen.
- **Mijnraadadvies**: op 29 juni 2018 heeft de Mijnraad advies uitgebracht aan de minister van EZK over wat de gevolgen zijn van het verlagen van de gaswinning voor de veiligheid en wat dit betekent voor de versterkingsoperatie. De minister van EZK heeft op 2 juli 2018 een besluit genomen over het vervolg van de versterkingsoperatie.

- **NCG**: Nationaal Coördinator Groningen, uitvoeringsorganisatie voor versterking.
- **Normaal risicoprofiel**: gebouwen waarvan het waarschijnlijk is dat zij voldoen aan de veiligheidsnorm.
- **Normbesluit**: het besluit waarin staat of een gebouw voldoet aan de veiligheidsnorm. Het gaat hierbij om de maatregelen die nodig zijn om een gebouw op norm te krijgen en een indicatie van de kosten. Na het nemen van het normbesluit start de planvormingsfase. NCG neemt het normbesluit namens de minister van BZK.
- **NPR (9998)**: de Nederlandse Praktijkrichtlijn 9998 is de richtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen.
- **Opname**: onderzoek naar de constructieve eigenschappen van een gebouw.
- **PGA**: Peak Ground Acceleration, oftewel piekgrondversnelling. Grondversnelling betekent het bewegen van de grond tijdens een aardbeving. Door metingen en berekeningen maakt het KNMI een inschatting van de mogelijke grondversnelling bij aardbevingen in de toekomst.
- **Praktijkaanpak**: in deze aanpak beoordeelt een aannemer of constructeur op basis van zijn kennis, ervaring en deskundigheid of een gebouw aan de veiligheidsnorm voldoet. Als een gebouw hier niet aan voldoet, kijkt de aannemer welke maatregelen nodig zijn om een gebouw te versterken.
- **Risicoprofiel**: op basis van het risicomodel in de HRA is aan alle woningen en gebouwen in het aardbevingsgebied een risicoprofiel toegekend. Dit risicoprofiel geeft de waarschijnlijkheid aan dat een woning niet voldoet aan de veiligheidsnorm.
- **SodM:** Staatstoezicht op de Mijnen. Maakt zich sterk voor de veiligheid van de mens en de bescherming van het milieu bij energiewinning en het benutten van de ondergrond, nu en in de toekomst. SodM toetst de lokale plannen van aanpak van de aardbevingsgemeenten op het veiligheidsaspect.
- **Typologieaanpak**: aanpak van de opnames en beoordelingen, waarbij per type woning maar een zeer beperkt aantal woningen uitgebreid onderzocht hoeft te worden. Als uit onderzoek blijkt dat versterking niet nodig is, dan geldt dat voor alle woningen van hetzelfde type. Is versterking wel nodig dan kan/kunnen de specifieke versterkingsmaatregel(en) bij alle woningen toegepast worden. Er zal nog wel een korte validatie-inspectie plaatsvinden om vast te stellen of een woning daadwerkelijk overeenkomt met de typologie, en er bijvoorbeeld geen constructieve wijzigingen zijn geweest.
- **Veiligheidsnorm**: in 2015 heeft de Commissie Meijdam geadviseerd om in Groningen de veiligheidsnorm 10^{-5} te hanteren. Deze veiligheidsnorm is voor het hele land hetzelfde. Mensen moeten veilig kunnen wonen en werken achter een dijk, maar ook bij een industrieterrein en in het aardbevingsgebied. De norm 10^{-5} geeft aan dat de kans op overlijden van ieder persoon niet hoger mag zijn dan 1 op 100.000 per jaar. Deze veiligheidsnorm is het uitgangspunt in de NPR. Als na doorrekening van een gebouw blijkt dat de kans op overlijden groter is dan 1 per 100.000 jaar, zijn versterkingsmaatregelen noodzakelijk.
- **Verhoogd risicoprofiel (P50)**: gebouwen waarvan het waarschijnlijk is dat zij niet voldoen aan de veiligheidsnorm.
- **Versterkingsadvies**: in een versterkingsadvies staan de maatregelen die nodig zijn om een gebouw te laten voldoen aan de norm voor aardbevingsbestendig bouwen.
- **Versterkingsbesluit**: het besluit waarin de maatregelen zijn uitgewerkt om een gebouw aan de veiligheidsnorm te laten voldoen, waarbij rekening is gehouden met voorkeuren van de eigenaren/bewoners. Na het nemen van het versterkingsbesluit start (de voorbereiding van) de uitvoering.
- **VOG**: Versterkingsoverleg Groningen. Een regionaal overleg waarin de vertegenwoordigers van de aardbevingsgemeenten en de provincie besluiten voorbereiden voor het Bestuurlijk Overleg Groningen (BOG).

Bijlage 4: versterkingsproces NCG

Opname en beoordeling
Na de opdracht vanuit de gemeente zet NCG een groep (batch) van adressen op de markt om de opnames en beoordelingen uit te laten voeren door ingenieursbureaus. De bewoners worden ingelicht door middel van een brief en er wordt een kennismakingsgesprek ingepland. Hier is een belangrijke rol weggelegd voor de bewonersbegeleider: hij of zij helpt de bewoners door het opname- en beoordelingstraject. Steekproefsgewijs wordt de beoordeling, opgesteld door het ingenieursbureau, getoetst. Na de beoordeling volgt het normbesluit waarin staat of het adres op norm is. In het normbesluit staat dus niet welke maatregelen er nodig zijn om het huis ‘op norm’ te krijgen. Omdat het normbesluit een juridisch aspect bevat, kan de bewoner in bezwaar of beroep gaan tegen het normbesluit. Als het normbesluit definitief is en het huis niet op norm is, gaat het adres door naar de ontwerpfase. Vooruitlopend op de Tijdelijke wet Groningen worden sinds kort geen normbesluiten meer genomen, maar wordt alleen het versterkingsadvies gedeeld.

Planvorming
In de tweede fase vindt de voorbereiding van de versterking plaats. Een projectleider van NCG is verantwoordelijk voor dit proces, dat uiteindelijk leidt tot een uitvoeringsplan en een versterkingsbesluit. Het uitvoeringsontwerp wordt opgesteld door een architect of bouwkundig bureau. De bewoners worden hier actief bij betrokken en waar mogelijk worden hun wensen meegenomen. Het versterkingsbesluit wordt vervolgens voorgelegd aan de gemeente. Het ontwerp voor de versterking en de randvoorwaarden (zoals tijdelijke huisvesting, vergunningen en koppelkansen) worden zo geregeld, dat het versterkingsbesluit uitvoeringsgereed is: de daadwerkelijke versterking van de woning kan beginnen.

Versterken van de woning en opleveren versterkte woning (uitvoering)
Vervolgens wordt de versterking van één of meerdere panden aan de hand van het versterkingsbesluit gerealiseerd. Bewoners worden indien nodig tijdens het traject ondergebracht in tijdelijke huisvesting. De aannemer begeleidt de bewoner tijdens de bouw en oplevering. Na de oplevering van het versterkte pand wordt er nazorg geleverd aan de bewoner door de bewonersbegeleider van NCG. Aan het einde van het versterkingstraject volgt een evaluatie.